

**2021EKO EKAINAREN 30EKO BATZAR NAGUSIAREN
BATZAR-EGUNKARIA (ITZULPENA)**

**DIARIO DE SESIONES DE LA SESIÓN PLENARIA DE
FECHA 30 DE JUNIO DE 2021 (TRADUCCIÓN)**

AURKIBIDEA

Orrialdea

- Batzarra hasi da.....	4
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako zortzigarren puntua irakurri dau: “Adinbako baten zaintza kendu izanagaitiko epaiketea.”	4
- Elkarrekin Bizkaia taldeko De Madariaga Martín batzarkide andreak hartu dau berbea	4
- Euskara, Kultura eta Kiroleko foru diputatu Bilbao Ibarra andreak hartu dau berbea	5
- Elkarrekin Bizkaia taldeko De Madariaga Martín batzarkide andreak hartu dau berbea	6
- Euskara, Kultura eta Kiroleko foru diputatu Bilbao Ibarra andreak hartu dau berbea	6
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako lehenengo eta hirugarren puntuak irakurri dauz: “Bizkaiko Foru Aldundiaren Kontratazio Politika.” eta “Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalak zigortutako aholkularitza-enpresen kartela.”	7
- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea	7
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Benito Ziluaga batzarkide jaunak hartu dau berbea	10
- Herri Administrazioarako eta Erakunde Harremanetarako foru diputatu Etxanobe Landajuela andreak hartu dau berbea.....	12
- EH Bildu taldeko Urkaregi Etxepare batzarkide andreak hartu dau berbea	16
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Benito Ziluaga batzarkide jaunak hartu dau berbea	17
- Herri Administrazioarako eta Erakunde Harremanetarako foru diputatu Etxanobe Landajuela andreak hartu dau berbea.....	18
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako bigarren puntua irakurri dau: “Bizkaia zerga aldetik erakargarria izatea.”	20
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Fernández Angulo batzarkide andreak hartu dau berbea.....	21
- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	23
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Fernández Angulo batzarkide andreak hartu dau berbea.....	26

- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	27
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako laugarren puntua irakurri dau: “Guggenheim Museoa zabaltzeak Bizkairako izango leuken eragina.”	29
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Fernández Medrano batzarkide jaunak hartu dau berbea	29
- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	31
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Fernández Medrano batzarkide jaunak hartu dau berbea	34
- Ahaldun Nagusi Rementeria Maiz jaunak hartu dau berbea	35
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako bosgarren puntua irakurri dau: “Hidrogenoaren Euskal Korridorea.”	35
- EH Bildu taldeko Arriola Alzola batzarkide andreak hartu dau berbea	36
- Ekonomia Sustatzeko foru diputatu Basurko Urkiri andreak hartu dau berbea	38
- EH Bildu taldeko Arriola Alzola batzarkide andreak hartu dau berbea	41
- Ekonomia Sustatzeko foru diputatu Basurko Urkiri andreak hartu dau berbea	42
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako seigarren puntua irakurri dau: “LGTBI kolektiboari zuzendutako politiken inguruan onartutako Arauz Besteko Proposamena.”	43
- EH Bildu taldeko Duque Santacoloma batzarkide andreak hartu dau berbea	44
- Enplegua, Gizarte Inklusioa eta Berdintasuna Sustatzeko foru diputatu Laespada Martínez andreak hartu dau berbea	44
- EH Bildu taldeko Duque Santacoloma batzarkide andreak hartu dau berbea	45
- Enplegua, Gizarte Inklusioa eta Berdintasuna Sustatzeko foru diputatu Laespada Martínez andreak hartu dau berbea	46
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako zazpigarren puntua irakurri dau: “Eurocopa League dalakoaren eta emakumezkoen Champions dalakoaren final bana.”	46
- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Fernández Angulo batzarkide andreak hartu dau berbea	47
- Ekonomia Sustatzeko foru diputatu Basurko Urkiri andreak hartu dau berbea	47

- Talde Berezia-Partido Popular Bizkaiako Fernández Angulo batzarkide andreak hartu dau berbea.....	48
- Ekonomia Sustatzeko foru diputatu Basurko Urkiri andreak hartu dau berbea	49
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako bederatzigarren puntua irakurri dau: “Gaztelugatxeko tiketing zerbitzua.”	49
- EH Bildu taldeko Arriola Alzola batzarkide andreak hartu dau berbea	50
- Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala Zaintzeko foru diputatu Antxustegi Ziarda andreak hartu dau berbea	50
- EH Bildu taldeko Arriola Alzola batzarkide andreak hartu dau berbea	51
- Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala Zaintzeko foru diputatu Antxustegi Ziarda andreak hartu dau berbea	52
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako hamargarren puntua irakurri dau: “Garraioaren sektorean inplikatzeko eta sektore horri laguntzeko BFAk martxan ipiniko dituan neurriak.”.....	52
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Cabornero Alor batzarkide andreak hartu dau berbea	52
- Azpiegituretarako eta Lurralde Garapenerako foru diputatu Pradales Gil jaunak hartu dau berbea.....	53
- Elkarrekin Bizkaia taldeko Cabornero Alor batzarkide andreak hartu dau berbea	54
- Azpiegituretarako eta Lurralde Garapenerako foru diputatu Pradales Gil jaunak hartu dau berbea.....	55
- BIGARREN IDAZKARI jaunak gai-zerrendako hamaikagarren puntua irakurri dau: “Petronorreko lan gatazkan Aldundiak garatutako jarduerak.”	55
- EH Bildu taldeko Rahona Garay batzarkide jaunak hartu dau berbea	55
- Ekonomia Sustatzeko foru diputatu Basurko Urkiri andreak hartu dau berbea	56
- EH Bildu taldeko Rahona Garay batzarkide jaunak hartu dau berbea	56
- Ekonomia Sustatzeko foru diputatu Basurko Urkiri andreak hartu dau berbea	57
- Batzarra amaitu da.....	58

2021eko ekainaren 30eko batzarra
goizeko 09:30ean hasi da.

Se inicia la sesión del 30 de junio
de 2021 a las 09:30 horas.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Buenos días, señoras y señores, señor Diputado General, diputados y diputadas, estimados apoderados y apoderadas; y a toda la ciudadanía que sigue esta sesión vía streaming, buenos días, y gracias por acompañarnos.

Comenzamos con el orden del día. Hay que señalar que va a haber un cambio en el mismo, y que el punto 8º del orden del día va a ser debatido en primer lugar. Por lo tanto, señor secretario, octavo punto del orden del día:

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

8.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0002027](#))

Autor: De Madariaga Martin, Eneritz (EB)

Asunto: Juicio por la retirada de la custodia de una menor.

Documento

([R.E.11/E/2021/0002027](#))

Expediente: ([11/B/25/0002536](#))

Principal:

8.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0002027SE](#))

Egilea: De Madariaga Martin, Eneritz (EB)

Gaia: Adinbako baten zaintza kendu izanagaitiko epaiketea

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0002027SE](#))

Espediente: ([11/B/25/0002536](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: señora De Madariaga Martín, tiene la palabra.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Gracias señora presidenta, buenos días a todos y a todas.

Dakizuen legez, ekainaren 7, 8 eta 9an epaiketa bat egin da, zeinean Bizkaiko Foru Aldundia akusatutako aldea izan dan, adinbako bati zaintza kentzearen ondorioz, ustez gurasoen alienazino sindromea eukala argudiauta. Prozesuan zehar, Foru Aldundiak adierazo eban umea kentzeko momentua ez zala traumatikoa izan, eta egoera egokia eta neurrikoa izan zala; akusazino partikularrak, aldiz, guztiz kontrakoa esan eban. Gai hori argitu ahal izateko, akusazinoak grabazinoak eskatu ebazan, proba modura aurkezteko, eta Foru Aldundiak erantzun eban ez egoazala eskuragarri.

Halan eta guzti be, akusazinoak grabazinoa aurkeztu eban, eta adierazo eban Haurren Zerbitzuko behargin batek emon eutsala, modu anonimoan. Elkarrekin Bizkaiaren

ustez, guztiz harrigarria da Aldundiak grabazino hori ez eukitea, batez be salaketa bat dagoala eta proba bat izan leitekela kontuan hartuta. Horrenbestez, galdetu gura dogu ea zer jazo dan, zein izan dan egoera horren zergaitia, edo zergaitik galdu dan proba hori. Beste barik, eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora De Madariaga Martín. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Bilbao Ibarra.

La Sra. **BILBAO IBARRA** andreak: Gracias, señora presidenta. Buenos días a apoderadas y apoderados, y a quienes nos siguen vía streaming.

Tengo una sola cosa que decir con respecto a la pregunta que ha hecho la señora Madariaga, y es que el personal técnico de la Diputación Foral de Bizkaia, en su conjunto, pero también, en este caso, los trabajadores y las trabajadoras del Servicio de Infancia, han hecho lo que debían hacer: cumplir con su deber.

Teniendo en cuenta los recursos de que disponen para ello, así como el marco jurídico existente, sin salirse del mismo, y, además, cuando digo que han cumplido con su deber, lo que quiero decir, lo que quiero dejar claro, es que han llevado a cabo su trabajo con rigor, que han aplicado únicamente criterios técnicos, que han actuado dentro de la normativa vigente, y que siempre, siempre, han decidido lo mejor para la niña, en base a los intereses de la niña.

El personal de dicho servicio se suele ver obligado a tomar decisiones que no son fáciles. Probablemente, además, en más de una ocasión tampoco serán de su gusto, pero lo que sí son, y eso debemos reconocérselo, es que han sido tomadas dentro del marco establecido. Y eso es lo que da legitimidad a sus decisiones. Y, además, precisamente eso será lo que proporcione garantía y tranquilidad a la ciudadanía, y dará confianza a la preocupación de los y las trabajadoras; en algunos casos otorgará tranquilidad a su responsabilidad, la tranquilidad de haber hecho lo que se tenía que hacer.

Bestalde, desegokia deritxat, eta errespetu osoz eta alkarrenganako dogun konfiantzeagaz dinot hau, De Madariaga andrea, galdera hau Batzarretara ekarteko aukeratutako momentuari, baina uste dot, era berean, ez jagodala usteen eta esamesen gainean berba egitea, ez eta horreen ezelango balorazinerik egitea be.

Jagodana zuzentasunagaz berba egitea da, eta Bizkaiko Foru Aldundian daukaguzan teknikari-taldean kudeaketean eta beharrean konfiantza osoa eukitea. Eta, batez be, herritar danentzako lasaitasunezko mezua zabaltzea jagot, eta argi ixtea eurek be, inongo zalantza barik, Bizkaiko Foru Aldundiko teknikarien lanean konfiantza euki ahal dabela. Izan be, oso erabagi gogorak, gaitzak, hartu behar izaten daben arren, jakin badakigu erispide teknikoak besterik ez dabezala erabilten erabagiok hartzean, indarrean dagoan legediaren eta araudiaren barruan. Bizkaiko Foru Aldundiko Haurren Zerbitzuko personek milaka erabagi hartzen dabez urtero, babesbakotasuneko egoeran dagozan Bizkaiko hainbat adinbakori eragiten deuseenak, eta, konplikatua izanda beti be, danak hartzen dira, baita kasu honetan be, legeak ezarritako erispide guztiz teknikoen arabera.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Bilbao Ibarra. En el turno de réplica, tiene la palabra la señora De Madariaga Martín.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Muchas gracias, señora presidenta. Tira, desegokia deritxazu itaunari, eta nik desegokia deritxat erantzunari, ez dogu-ta hori galdetu. Ez gabilz epaitzen Aldundiko teknikariek hartu dabezan edo hartu ez dabezan erabagiak, ez da hori gaur hemen auzitan dagoana.

Hemen auzitan dagoana da epaiketea egin dan bitartean grabazino batzuk eskatu zirala, eta, antza danez, Aldundiak galdu egin dituala. Eta horretaz gabilz berbetan, horretaz baino ez, ez gabilz dudan ipinten Aldundiko teknikarien jarduna. Hori, bidezkoa bada, beste momentu baten egingo da, epaiketearen ebazpena eta epaia daukaguzanean, baina ez da oraingo gaia. Oraingo gaia da oso galdera zehatza egin dogula, oso zehatza: zer jazo dan Aldundiak grabazino batzuk ez eukiteko eskura. Eta zuk erantzun deustazu Aldundiko teknikariek erabilitako erispideak egokiak izan dirala.

Datu 2 emongo deutsudaz, eta espero dot eukiko dozun bigarren aukeran erantzungo deustazula. Pentsau zer garrantzitsua zan Aldundiak horreek grabazinoak gordetea, jakinda umea abuztuaren 4an kendu eutsiela amari, eta harek egun 2 geroago salatu ebala Aldundia. Uste dot adierazle garrantzitsua dala, Aldundiak behar dauan legez gordeteko horreek grabazinoak, jakin badaki-eta proba izan daitekezala geroago egingo dan epaiketean.

Bigarrenik, beste gai bat dago: zelan gorde edo jagoten dituan grabazinoak Foru Aldundiak. Izan be, Aldundiak ez daukaz, baina akusazinoari heldu jakoz, eta harek epaiketean erabili ditu. Horretaz gabilz gaur berbetan, eta zuek horri erantzutea espero dogu, oso galdera zehatza da-ta.

Eta, azkenik, pentsau zer garrantzitsua dan honi erantzutea, Aldundiak egin ei dauana baitago jokoan. Izan be, zabaltzen dan irudipena da, argi eta garbi, grabazinoak apropos galdu dirala, eta Aldundiak bere alde erabili dituala kontuok. Argitzen ez badozue, ideia hori nagusituko da gaur hemen: Aldundiak bere esku dagoana erabilten dauala bere beharginen eta Gizarte Ekintzako diputatuaren beraren posizinoari laguntzeko, edo ez laguntzeko. Hori da gaur mahai gainean dagoana. Besterik ez, eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora De Madariaga Martín. En el turno de réplica, tiene la palabra la señora Bilbao Ibarra, representante de la Diputación.

La Sra. **BILBAO IBARRA** andreak: Inork ez deutsu esan inor edo ezer epaitzen zagozanik; badirudi, dinostazu, ez dozue argitzen, zer jazo da. Esan deutsut zer jazo dan, indarrean dagoan araudia errespetau dala eta aplikau behar izan diran erispideak aplikau dirala, erispide teknikoak, eta inork ez dau ezer gorde. Hau gorde dala, bestea gorde dala... Hori zalantza sortzea da. Eta ez dago holangorik, erispide teknikoak aplikau dira eta araudia bete da.

Y hay que respetar a la justicia, pero también hay que respetar al trabajo que hace el personal técnico. No se ha perdido nada, no se ha perdido nada, que no esté no significa que se haya perdido, y una cosa es cuándo se pone una denuncia, y otra, cuándo se entera de eso una institución pública. Y eso también se debe tener en cuenta. Por lo tanto, no empiece a divagar aquí. La labor del personal del Servicio de Infancia de la Diputación Foral de Bizkaia es proteger a quienes están en situación de grave desprotección, no son decisiones fáciles, siempre se hacen con arreglo a los criterios establecidos en las leyes, y es la ley la que indica qué se debe hacer con las grabaciones una vez transcurrido cierto plazo, y eso es lo que ha hecho nuestro cuerpo técnico, y las miles de resoluciones...

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias...

La Sra. **BILBAO IBARRA** andreak: ... que se llevan a cabo al año en este ámbito tan solo toman eso en cuenta, la norma y el criterio técnico, sea de nuestro agrado o no.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Bilbao Ibarra. Los puntos 1 y 3 del orden del día se van a debatir conjuntamente.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

1.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2021/0001981](#))

Autor: Urkaregi Etxepare, Arantza (EHB)

Asunto: Política de contratación de la Diputación Foral de Bizkaia.

Documento Principal:
([R.E.11/E/2021/0001981](#))

Boletines: [Admisión a trámite](#) (62A)

Expediente: ([11/B/18/0002515](#))

3.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2021/0002014](#))

Autor: Benito Ziluaga, Xabier (EB)

Asunto: Cártel de consultoras sancionadas por la CNMC.

Documento Principal:
([R.E.11/E/2021/0002014](#))

Expediente: ([11/B/18/0002528](#))

1.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2021/0001981SE](#))

Egilea: Urkaregi Etxepare, Arantza (EHB)

Gaia: Bizkaiko Foru Aldundiaren Kontratazio Politika

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0001981SE](#))

Aldizkariak: [Izapidetzeko onartzea](#) (62A)

Espedientea: ([11/B/18/0002515](#))

3.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2021/0002014SE](#))

Egilea: Benito Ziluaga, Xabier (EB)

Gaia: Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalak zigortutako aholkularitza-enpresen kartela

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0002014SE](#))

Espedientea: ([11/B/18/0002528](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Damos inicio al turno de los y las proponentes. Señora Urkaregi Etxepare, tiene usted la palabra.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Gracias, señora presidenta, y buenos días a todos y todas.

La resolución publicada el 11 de mayo por la Comisión Estatal de los Mercados y la Competencia, acerca de prácticas fraudulentas en procesos de contratación llevados a cabo por diferentes administraciones públicas, impuso grandes multas a varias empresas de consultoría. Es una resolución de gran importancia.

Ha quedado demostrado que dichas consultoras, a lo largo de 10 años, llevaron a cabo prácticas fraudulentas mediante “ofertas de cobertura” en diversas contrataciones públicas, entre ellas 12 contrataciones efectuadas por el Sector Público Foral de Bizkaia.

En el anterior Pleno de Control pregunté qué va a hacer la Diputación Foral de Bizkaia para que prácticas así no se repitan. La señora diputada Elixabete Etxanobe Landajuela me respondió que la mayor garantía era cumplir la Ley de Contratación Pública.

Tengo claro que la Diputación Foral de Bizkaia debe cumplir dicha ley, y espero que la cumpla, pero tras leer la resolución donde se mencionan las razones para imponer las multas, la conclusión a la que llego es que la propia Ley de Contratación Pública deja resquicios a través de los cuales las empresas pueden cometer fraude.

La Comisión Estatal de los Mercados y la Competencia dice lo siguiente:

Zuzendaritzetako zenbait kideren arteko konfiantzazko harreman personal eta profesionalek (kasu batzuetan lankide ohiak ziran) sare horreen funtzionamentua erraztu eben.

Pero los hechos acreditados que se mencionan en la resolución explican aún más cosas. No se habla únicamente de las empresas, sino que también se explica cómo llevaban a cabo esas prácticas fraudulentas.

Negoziautako prozesu baten, Bizkaiko Foru Aldundiak eskaintza-eskaria bialdu behar deutse kontratua egikaritzeko ahalmena daukien hiru enpresari, gitxienez.

Ebazpenean, Iparraldeko Lankidetzaren Sareagaz zerikusia daukien Egiaztautako Egitateen barruan, espediente baten aditzen da enpresetako batek emoten deusazala Aldundiari beste enpresa bien izenak. Baina aztertutako gainerako espedienteetan, argi geratzen da, geratzen danez, esleipena jasoko dauan enpresek badakiela zeintzuk diran gonbidautako beste enpresa biak. Eta hau da gure itauna: zergaitik ezagutzen ditu izen horreek? Izan be, alkarren arteko mezuetan ez dabe esaten “parte hartuko dozu”, ez, ez, zuzenean esaten deusie eskaintza bategaz laguntzeko, kontratua salbatzeko.

Begitantzen jaku gertakariok nahiko larriak dirala, eta, horrenbestez, Aldundiak ez leukela ezikusiarrena egin behar, ezpada ze holango praktikarik ostera be ez jazoteko neurriak hartu beharko leukezala.

La Diputación Foral de Bizkaia ha tenido y tiene numerosos contratos con esas empresas de consultoría que han sido sancionadas.

En opinión de la Comisión Estatal de los Mercados y la Competencia, dichas consultoras cometieron infracciones de falseamiento de la competencia, y, por lo tanto, según el artículo 71.1.b) de la ley 9/2017, de Contratos del Sector Público, esas infracciones son causa para la prohibición de contrataciones por parte de administraciones del sector público.

Por ello, la Comisión Estatal de los Mercados y la Competencia ha enviado su resolución a la Junta Consultiva de Contratación Pública del Estado, para que sea ella quien decida acerca de la duración y el alcance de la prohibición de contratar a esas consultoras. Dicha Junta Consultiva no ha tomado ninguna decisión aún. Pero, mientras tanto, ¿no podemos hacer nada? En opinión de EH Bildu, sí.

El procedimiento negociado proporciona la oportunidad de llevar a cabo esas prácticas fraudulentas. La Diputación Foral de Bizkaia puede adoptar algunas decisiones acerca del mismo, y esa la primera cuestión que planteamos en nuestra pregunta:

- ¿Está dispuesta la Diputación Foral de Bizkaia a prescindir del procedimiento negociado? Si no es así, ¿está dispuesta la Diputación Foral de Bizkaia a no convocar a las empresas sancionadas para contrataciones mediante procedimiento negociado?

Bizkaiko Foru Aldundiak erabagi bi hartu daikez kontratazioan iruzurrezko jardunbide horreek eragozteko:

Bata, kontratazioaren prozedura negoziatua ez erabiltea.

Bestea, Aldundiak prozedura horri eutsi gura izan ezker, EZ KONBIDAU AHOLKULARITZA HORREK ESKAINTZAK EGITERA.

Erabagi hori Aldundiari jagoko. Prozedura negoziatuan, harek konbidetan ditu enpresak. Uste dogu badagoala arrazoi nahikorik aholkularitza-enpresa horreek kontratazioaren prozedura negoziatuetatik kanpo ixteko. Erabagi politikoa da.

Seguro que hay más cosas que la Diputación Foral de Bizkaia puede hacer, pero EH Bildu considera imprescindible hacer una de esas dos.

Y, además, tenemos el convencimiento de que hay más elementos que se pueden mejorar en la política de contratación promovida por la Diputación Foral de Bizkaia.

Tras analizar las contrataciones realizadas por el Sector Público Foral de Bizkaia, en EH Bildu hemos llegado a una conclusión: la Diputación Foral de Bizkaia, en lugar de licitar los contratos ella misma, tramita cada vez más contrataciones a través las Sociedades Mercantiles Forales (Azpiegiturak, Zugaztel, BEAZ...):

- El contrato para la gestión del Centro Internacional de Emprendimiento fue licitado por BEAZ.

- Entre otras, BEAZ ha licitado la asistencia técnica para la iniciativa Bizkaia Orekan Sakonduz, la asistencia técnica para efectuar diagnósticos sobre las empresas de Enkarterri, y otra asistencia técnica para identificar, desde el punto de vista de la economía circular, nuevas oportunidades de negocio en las empresas de Enkarterri.

Y nuestra pregunta es: ¿Por qué el Departamento de Promoción Económica no licita directamente esos contratos?

- La mayoría de los proyectos de Acción Social (por ejemplo, EtxeTIC o la residencia intergeneracional de Getxo) se licitan a través de la Sociedad Mercantil Foral AZPIEGITURAK. ¿No puede hacerlo directamente el Departamento Acción Social?

ZUGAZTEL licita el servicio de atención para la campaña de la declaración de la renta.

¿Por qué no se coge a esas personas de las bolsas de trabajo del Departamento de Hacienda y Finanzas?

Gure ustez, ez da kasualidadea Merkataritzako Foru Sozietateek (BEAZ, AZPIEGITURAK, ZUGAZTEL...) gero eta kontratu gehiago lizitatzea. Horregaitik, hau da gure interpelazioaren bigarren itauna:

Zer arrazoiengaitik Foru Aldundiko sailek, kontratazioak zuzenean egin beharrean, gero eta sarriago egiten dabez kontratuak Merkataritzako Foru Sozietateen bitartez?

Ese proceder nos preocupa por dos razones, principalmente:

Una es que se dificulta el control público de los procedimientos de contratación.

En segundo lugar, en esa cadena de contrataciones no se suelen mencionar las condiciones laborales de los trabajadores y las trabajadoras que contrata la empresa final.

Así ha sucedido con los contratos para el call center de la campaña de la renta, pero puede haber más casos. A fin de cuentas, las Sociedades Mercantiles Forales cuentan con poco personal propio, y cuando adjudican un contrato de servicios, dejan la contratación del personal en manos de la empresa correspondiente, sin ningún tipo de condición.

Otro elemento a mejorar en la política de contratación: para qué cosas contratar a empresas externas. Y es que cada vez se contratan más cosas, cada vez más cosas las hace una empresa externa.

En los últimos tiempos, por ejemplo, la Diputación Foral de Bizkaia ha entregado subvenciones dirigidas a empresas de telefonía, para extender redes de banda ancha de nueva generación en zonas diseminadas de Bizkaia. 10 millones. Los trabajos los hará Telefónica. ¿Y quién va a hacer el seguimiento de esos trabajos? Lo más lógico sería que fuera el personal técnico del Departamento de Infraestructuras y Desarrollo Territorial, ¿no es así?

No, la Sociedad Mercantil Foral AZPIEGITURAK ha licitado un contrato para el servicio de asistencia y auditoría técnica para el seguimiento de la extensión de redes de banda ancha de nueva generación en zonas diseminadas de Bizkaia. ¿Y quién ha obtenido ese contrato? IDOM, una empresa sancionada.

Y nuestra pregunta es: ¿cómo puede dejar la Diputación Foral de Bizkaia el seguimiento de unos trabajos financiados en manos de una empresa externa? ¿Por qué no hace ese trabajo personal propio? Y si no hay personal suficiente, ¿por qué no se crean empleos públicos para esa labor de control y seguimiento?

Como pueden ver, las cuestiones a mejorar con respecto a la política de contratación promovida por la Diputación Foral de Bizkaia no se limitan a tomar medidas para que las consultoras no incurran en prácticas fraudulentas. Ese paso es imprescindible, pero hay que mejorar más cuestiones en la política de contratación. Y por eso, nuestra última pregunta es cuáles son las medidas que la Diputación Foral de Bizkaia va a adoptar para introducir cláusulas sociales en las contrataciones que hagan las Sociedades Mercantiles Forales, y para garantizar que el personal contratado tenga condiciones de trabajo dignas.

Nada más, quedamos a la espera de su respuesta. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. Y, a continuación, el turno del otro grupo proponente. Por tanto, tiene usted la palabra, señor Benito Ziluaga.

El Sr. **BENITO ZILUAGA** jaunak: Sí, muchas gracias.

Gure interpelazinoa Ahaldun Nagusiari zuzendu jakon, eta, horrenbestez, berari egingo deutsat berba. Lehenengo-lehenengo, zorionak emoteko, oso alderdikide onak daukazuz-eta areto honetan; izan be, europar funtsei buruz interpelau zinduguzanean, eta aukerea euki dozunean zure gobernuaren proiektuez luze-zabal berba egiteko, lau berbaldi daukazuz, baina ustelkeriaren eta praktika txarren gaineko gai deseroso bat dagoanean, ba, zera, bi baino ez. Eta zein da interpelazino honen gaia, itxuraz hain deserosoa? Ba, hain zuzen be, herrialde osoan eta batez be Euskadin ziharduan aholkularitza-enpresen kartelari buruz MLBNk egindako ikerketea eta emondako ebazpena. Ikerketea amaituta eta probautako egitateak guztiz zehaztuta dagozan honetan, momentua da neurri zuzentzaileak hartzeko, ze, ezer egingo ez

balitz, probautako gertakari larrion aurreko interes falta ez eze, arau-hausleekiko zelanbaiteko bat egitea be agertuko litzateke.

Izan be, jazo dana ez da huskeria. Enpresa-multzo bateko hainbat aholkularitza handik, 2009 eta 2018 artean, kontratazino publikoak alkarregaz banatu eta harek lortzeko estaldurea emoten eutseen alkarri, lehia faltsututa. Price Waterhouse Coopers, Bmasi, Deloitte, 97 S&F, KPMG, Innovisions, danak dira Bizkaiko Foru Aldundiaren ohiko kontratistak. MLBNren zehapen-espeditentean 22 aholkularitza-enpresa aitatzen dira danera, eta zigorra ipini jake Lehia Defendatzeko Legearen eta Europar Batasuneko Funtzionamentu Itunaren kontrako arau-hauste oso larriak egiteagaitik. Eta, horretan guztian, Euskadi ez da beste edozein lurralde legez, herrialde osoari eragin deitsan azpijokoan, Urkullu lehendakariak pentsarazo gura izan euskun legez. Aitzitik, azpijoko mafioso honen epizentroa da Euskadi.

Ikerketearen abiapuntua Lehiaren Euskal Agintaritzan aurkeztutako salaketa bat izan zan, eta azpijokoa Euskaditik harago zabaldua egoala ikustean, ikerketea MLBNri bialdu jakon. Eta Bizkaiko Foru Aldundia be ez da beste edozein erakunde bezalakoa. Izan be, MLBNren zehapen-espeditentean aitatutako Estatu osoko erakundeetatik, probautako egitate gehien daukan hirugarrena da. Bizkaiko Foru Aldundiaren gainetik Eusko Jaurilaritza eta Bilboko Udala baino ez dagoz. Ondorioz, gertakariok garrantzi handikoak dira Bizkaiko foru-erakundeari jagokonez, eta orain zeozer egiteko momentua da, gure Lurralde Historikoan probautako 16 egitate egon dira-ta guztira, iparraldeko lankidetzaren sareko egitate guztien % 14,4. Egitate horreek Bizkaiko Foru Aldundiaren, BEAZen, BiscayTICen eta BM-30en zenbait kontratazino-prozesuri eragin deutsee.

Horrenbestez, interpelazino honetan egiten dogun lehenengo galderea hau da: MLBNk azalera atera dauan azpijokoaren zer balorazino egiten dau Bizkaiko Ahaldu Nagusiak, eta zer ondorio ateraten dau? Eta harago be joan gura dogu interpelazino honetan, izan be, dagoaneko gatxa da ukatzea bat egitea egon dala kartelaren eta erakundeen artean. Zoritxarrez, Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiak hori ikertzeari uko egin deitsan arren. Ez bakarrik enpresek eurek halan adierazo ebelako zehapen-prozeduran, baizik eta, baita be, autoan ageri diran e-mail trukeak irakurrita ondorioztatu egiten dalako, irudimena asko erabili barik, dana esan behar bada, informazino pribilegiatua eukiela administrazino publikoakazko kontratuen deialdiez. Agerikoa da beharrezkoa izan dala Foru Aldundiko goi-karguen laguntza, MLBNk atzemandako zenbait mezuk aditzera emoten dabe-ta enpresek lizitazino-pleguen zirriborroak eta etorkizuneko deialdien gaineko informazino pribilegiatua eukiezala, argitaratu aurretik be. Izan be, MLBNren txostenean, 175. orrialdean, zera irakurri daiteke: "Eragile eta administrazino batzuk egindako zenbait egitatek, beharbada, ez daukie lekuri gure ordenamentuan. Ezin da ukatu, bestalde, egitate batzuetatik ondorioztatu litekeela zenbait administrazinok lehiaren kontrako praktiken barri euki ebela beharbada". Horrenbestez, gure galderea honako hau da: ikerketarik abiarazo da, edo abiarazoteko asmorik dago, jakiteko ea bat egiterik egon zan Bizkaiko Foru Aldundiko kargu eta goi-kargu batzuen eta hareen organismoen, eta zigortutako enpresen artean?

Izan be, hasieran esan deitsudan legez, Bizkaiko Foru Aldundia da aholkularitzen kartel mafioso horrek kalte gehien egin deitsan erakundeetako bat, estatu osoan kasu gehien euki dauan hirugarrena da. Kasu horreek, zalantza barik, gainkostua ekarri deitsie diru-kutxa publikoari, eta Bizkaiko Foru Aldundiak erabagiak hartu ditu, orain esan geinke, zelan edo halango egokitasuna eta kalidadea daukien txostenetan, ikusita egin ahal izateko legez kanpoko jardun behar izan dabela. Horregaitik, ez dago geldi egoterik. Kudeatzaile onek neurriak hartzen dabez jasandako kaltea konpontzeko, jazotakoa guztiz argitzeko, eta halangoak barriro jazotea galazoteko.

MLBNk, daborduko, milioietako zigorrak ipini ditu Bizkaiko Foru Aldundiak lan egin ohi dauan aholkularitzen praktika mafiosoengaitik. Orain zain gagoz, Estatuko Kontratazino Publikoaren Konsulta Batzordeak zigortutako enpresak kontratatzea

debekauta egongo dan epe bat ezarri arte. Kontratazino-debekua ez da eraginkorra izango Konsulta Batzorde horrek haren helmena eta iraupena zeintzuk diran erabagiten ez dauan bitartean, baina, halan be, administrazino publikoak, eta, zehatzago, Bizkaiko Foru Aldundiak, erispide etikoak erabili daikez kontratazinoen gaineko erabagietan, edo uko egin ahal deutso etorkizunean egiten diran kontratu txikien lizitazino-prozesuetara zigortutako aholkularitza horreek konbidatzeari. Horrenbestez, gure galderea da: zer beste neurri hartu edo hartuko ditu Bizkaiko Foru Aldundiak halango praktikarik ostera be ez jazoteko?

Azkenik, itaundu gura deusugu zergaitik azpikontratetan diran aholkularitzak funtzino publikoari jagokozan lanak egiteko. Begiratzen badeutsagu eskatu ziran eta faltsutu ziran lanen edukiari, baieztu egiten da aspalditik salatzen gabilzan kontu bat: Bizkaiko Foru Aldundiak gero eta sarriago azpikontratetan dau gestino publikoa. Industria Diseinuko 2012-2015 Plana idaztea. Guggenheim Urdaibai Proiektuaren Garapen, Bideragarritasun eta Inpaktuari buruzko Plana. Larrialdietarako Lurraldeko Foru Planaren garapena, eta larrialdiak kudeatzeko zentro integrala martxan ipintea. Aldundiko politiketan generoa zeharkako bihurtzea 2014an eta 2015ean. Baita toki erakundeetako zerbitzuen benetako kostuaren kalkulu-eredu bat zehaztea be. Ez da jasangarria. Ez da jasangarria lan horreek danak kanpora ateratea, eta errealidade larri bat erakusten dau horrek: administrazino publikoak mehetzen dabilzala, eta erakundearen eta gobernuaren berezko zeregina, hau da, politika publikoen diseinua, aholkularitza pribatuen esku geratzen dala. Foru-gobernuak kontratuak lizitetako baino ez badau balio, ba, tira, geure buruari itauntzen deusugu ez ete dan errazago aholkularitza-enpreseak hauteskundeetara aurkeztea, edo, are gehiago, enpresa horreek hona etortea, agerraldia egitera, gure lurralderako zer plan daukien azaltzeko. Halan, behintzat, alferreko bitartekari bat saihestuko geunke.

Azken baten, jakin gura dogu ze ondorio atera dauan eta ze ekintza gauzatuko dauan foru-gobernuak, agerian geratu dan aholkularitzen kartel mafiosoaren eskandaluari jagokonez. Izan be, nekez justifikau daiteke neurri bakar bat be ez hartzea honez gero, 10 urte baino gehiagoz kontratazinoetan iruzur egin ostean Bizkaiko Foru Aldundiari, beste erakunde batzuei lez, batez be euskal erakundeak, eta batez be Bizkaikoak, hori be esan beharra dago. Kontratazino horreen ondorioa, MLBNren txostenaren arabera, eragindako lizitazino-prozeduretan lehia ezabatzea izan da, eta Europar Batasunaren barne-merkataritzari be eragin deutso. Ez da ahuntzaren gauerdiko eztula. Hori dala-ta, e-mail trukaketak aditzera emoten dauan bat egitearen susmo danak uxatzeko, eta sinesgarritasuna berreskuratzeko, beharrezkoa da zuk, foru-gobernutik, eta Bizkaiko Ahaldun Nagusia zaran aldetik, ekintzak abiarazotea, eta hau dozu momentu egokia zeintzuk izango diran argitzeko. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Benito Ziluaga. En el turno de réplica de la Diputación, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Etxanobe Landajueta.

La Sra. **ETXANOBE LANDAJUELA** andreak: Gracias señora presidenta, buenos días a todos y todas.

En el día de hoy, tenemos dos preguntas basadas en la política de contratación de la Diputación Foral de Bizkaia. A la vista del planteamiento que han hecho tanto el grupo de EH Bildu como el de Elkarrekin Bizkaia, se diría que las prácticas contra la competencia recogidas por el CNMC en su informe tienen su origen en la política de contratación de la Diputación Foral de Bizkaia, y debo explicar mi opinión totalmente contraria a dicho planteamiento.

La resolución de la CNMC no pone en duda las prácticas de la administración pública, y concretamente de esta Diputación Foral de Bizkaia, y sí lo hace, en cambio, con las prácticas de varias empresas y de algunos miembros de sus directivas.

Precisamente, la CNMC, durante la tramitación de dicho expediente, pidió información a la Diputación, que lógicamente, y como corresponde, entregó toda la información solicitada.

Aun así, dicho órgano no ha apreciado ninguna infracción en el desempeño de la Diputación Foral de Bizkaia. Por lo tanto, según se colige de esa resolución, ha habido prácticas colusorias... pero no ha habido ninguna acción por parte de las administraciones para que esas prácticas se llevaran a cabo... no hay ni conocimiento de que esas prácticas estuvieran sucediendo, ni tampoco participación, así lo dice la propia CNMC; no hay connivencia de las administraciones públicas para efectuar esas prácticas.

Horrenbestez, administraziook kezkatuta egon arren holango jardunak existitu dirala jakiteagaitik, ezin da ondorioztatu kontratazino-politika aldatu beharra dagoanik ebazpen horrek agerian itxi dituan hutsegiteak dirala-ta, ez da-eta gaitzetsi Bizkaiko Foru Aldundiak egindakoa, MLBNren ebazpenean aztertutako kontratazino-prozedurei jagokenez.

Horrek ez dau esan gura administrazino publikook adi egon behar ez dogunik, geure jarduerara hobetzeko etenbako ahaleginean, eta halango jardunik ez egoteko eskura daukaguzan tresna eraginkorrak erabilten. Hain zuzen, aurreko kontrol-bilkurean be adierazo neutsuen ze eginbide eta mekanismo erabilten dauan Bizkaiko Foru Aldundi honek daborduko, lehia mugatzen daben jardunei zirrikiturik ez emoteko.

Bigarrenik, Bizkaiko Foru Aldundiaren kontratazino-politikeari jagokonez, interpelazinoa egin daben talde biek kezka agertu dabe-eta horretaz, uste dot nigaz bat etorriko zariela gauza baten: kontratazino publikoa gakoa da politika publikoen helburuak lortzeko, eta ez da, beste barik, Administrazinoak noiz edo noiz erabilten dauan bitarteko bat, ondasun, lan eta zerbitzuak eskuratu eta, halan, bere funtzioak beteteko. Kontratazino publikoaren bidez helburu garrantzitsuak betetea da asmoa; barbarako, enpresa txiki eta ertainak sustatzea, sektore estrategikoei bultzadea emotea, langabeziaren kontra borrokatzea, desgaitasuna edo lan-merkatura sartzeko zailtasunak daukiezanen integrazinoa, eta beste asko.

Izan be, kontratazinoak indarra dauka merkatua gizarte-erantzukizuneko jokabideetara bideratzeko, eta euren ezaugarri teknikoakaitik edo ingurumenagazkoakaitik barritzaileak diran produktuen edo zerbitzuen garapena sustatzeko. Horren ondorioa jarduera ekonomikoa dinamizatzea da.

Horregaitik, uste dot ez dala kontratazino publikoa “kriminalizau” behar, oso mekanismo garrantzitsua da-eya, bai politika publiko baktxaren helburuak lortzeko, bai jarduera ekonomikoa bera dinamizatzeke. Gainera, administrazino publiko guzti-guztiek erabilten daben tresna bat da, salbuespen barik.

Horrenbestez, garrantzitsua da hobetzeko lanean segidutea, baina abiapuntutzat hartuta kontratazinoaren mekanismoa beharrezkoa dala, eta lankidetza publiko-pribatua ahalbidetzen dauala, herritarrek behar dabezana zerbitzuak emoteko.

Une honetan etena egingo dot, helburu hori lortzeko, hau da, aitatu dodan legez, herritarrek erakunde publikoei gaur egun eskatzen deutseezan zerbitzuak emoteko, Bizkaiko Foru Aldundia zer egiten dabilen azaltzen hasi baino lehenago. Izan be, EH Bilduren ustez, MLBNk detektatu dituan jardunak eragozteko neurriek Kontratuen Legea betete hutsa baino askoz harago heldu behar dabe.

Horren harira, adierazo gura deusut kontratazino publikoaren araudia betetea eta zorrotz apliketea dala modurik eraginkorra lehia mugatzen daben jardun horreek eragozteko. Eta halan baiezta dau Lehiaren Euskal Agintaritzak.

Zelan zehaztu daiteke gehiago betebehar hori? Betebehar hori konkurrentzia handiagoa ahalbidetzen daben formulak erabiliz zehazten da: esaterako, lehentasuna emonez prozedura irekiari, negoziatuaren edo mugatuaren aurretik; gardentasuna indartuz; enpresa lizitatuak webgunean ahalik eta informazio gehien eukitea lortuz; pleguak bete-betekoak eta zehatzak izan daitezela lortuz, eta abar.

Garrantzitsua da administrazio publikoak behar dan moduan betearazotea kontratazino-araudia, eta, batez be, gardentasun-, publikidade- eta konkurrentzia-printzipioak errespetuarazotea, eta jardunbide egokien segimendua eta ezarpena sustatzea, irregulartasunak saihesteko.

Ze bestelako neurri ezarten ditu Bizkaiko Foru Aldundiak kontratazino-politikeak eboluzionau daian? Bada, honeek lantzen gabilz:

- Kolusinozko jardunak galazoteko Europako Batzordearen jakinarazpena inplementatzea; edozelan be, bertan aurreikusitako neurrietako asko Bizkaiko Foru Aldundiak apliketan ditu daborduko.

- Kontratazino Zentralean sustatzea, kontratazinoan gardentasuna eta segurtasun juridikoa bermatzen dituan mekanismoa dan heinean.

- Accountability edo betetearen kultura sendotzea, etab.

Azkenik, eta merkataritzako foru soziedadeek kontratazinoak egiteak dakarzan ustezko kalteei jagokonez, edo, Elkarrekin Bizkaia taldearen arabera, funtzino publikoak egin beharko leukezan gero eta lan gehiago kanpora ateratzeari jagokonez, bai sailek bai soziedade publikoek ezinbestekoa dana baino ez dabe kontratatetan, herritarrek eskatutako zerbitzu publikoak hobeto emoteko.

Merkatura joteko beharra gaur egun eskatzen dan zerbitzu publikoko aktibidadearen espezializazioaren ondoriozkoa da. Horretarako, beharrezkoa da sektore pribaduagaz osagarri izatea, administrazio publikoek hobeto asetzeko interes publikoa; lankidetzat publiko-pribatua gizartearen onerako, eraginkortasuna lortzeko helburuagaz eta administrazio publikoek daukien auto-antolaketako gaitasuna erabiliz.

Bizkaiko foru sektore publikoko entidadeak harek berezkoak dituan eskumenak garatzeko eta gauzatzeko sortu dira, eta, halan, beraren kontratazino publikoko preminak garatzen dabez, kasu bakoitzean aplikau ahal jaken lege-erregimena betez eta erregimen horrek ezarritako kontrolen menpe. Foru Aldundi honetako sailei egiten jakezanen oso antzeko kontrolak dira, bai barrukoak bai kanpokoak.

Esleipendunetako beharginen lan-baldintzei jagokonez, merkataritzako foru soziedadeek be, botere adjudikatuak diran neurrian, klausulak gehitu daitez euren kontratuetan. Klausula horreetan aitatzen dira, besteak beste, soldatak hobetzea, kontratu mugabakoa daukien beharginak osatzea plantilla, edo hitzarmenean gitxienez jotzen dan soldatea ordaintzeko beharra; hain zuzen be, kontratu publikoen adjudikazioa lortzen daben enpresetako beharginen lan-baldintza duinak eukiko dabezala segurtatzeko.

En cuanto a las otras medidas propuestas por Euskal Herria Bildu para evitar prácticas fraudulentas y fortalecer la política de contratación, señora Urkaregi, ha mencionado usted que hay dos decisiones que esta Diputación puede tomar, y que son

decisiones políticas. Me va usted a perdonar, pero esas decisiones, como ahora le voy a explicar, no son políticas, sino que son temas que deben conjugarse a nivel técnico.

Ezin jako eskatu, ez Aldundi honi ez ezelango administrazio publikori, kontratazio-araudian indarrean dagoan prozedura bat ez aplikatzea.

Pentsetan dot beharbada hutsegitea egon dala EH Bildu taldeak gaia azaldu dauan eran, galdetu dauanean ea Aldundi hau prest egongo litzateken prozedura negoziatua baztertzeko zenbait aholkularitzaren iruzurrezko jardunak eragozteko, eta, hala ez balitz, enpresa horreei ez deitzeko.

Arazoa, izan be, ez da erabilitako prozedura-mota; prozedura negoziatua araudiak aurreikusten dauan kontrazio-prozedura bat da, lege-baldintzen menpekora eta arazo barik apliketako modukoa, indarrean dagoan Sektore Publikoko Kontratuen Legearen 166. artikulua arautua.

Modu berean, adierazo behar deusuegu gaur egungo erregulazioa aurretik indarrean egoanaren ezbardina dala, daborduko ez dago-eta indarrean “zenbatekoa dala-ta publikidade barik negoziatuko prozedura”, kontratazio publikoaren alorreko aurreko ordenamentu juridikoan baegoana.

Horregaitik, Urkaregi andrea, irregulartasuna ez dago administrazioek erabilitako prozeduran, zeina, barriro dinot, Legean aurreikusita egoan. Irregulartasuna da prozedura horren babesean lehiaren kontrako jarduketea egiten ebela enpresa batzuk, eta jarduketa hori ikertu eta zigortu dau MLBNk.

Esan deusuedan bezala, gaur egun ez dago indarrean zenbatekoa dala-ta negoziatuko modalidade hori, eta horregaitik Aldundi honek, agerikoa dan legez, ez dau erabilten, eta, horrenbestez, ez dago konbidapena egiterik.

Gaur egun prozedura negoziatua erabilteko indarrean dagozan balizko kasuei jagokenez, hau da, 166. artikuluan aitatutakoei jagokenez, ostera, orain arte oso gitxitan erabilten izan dira. Bizkaiko Foru Aldundiak gehien erabilten dauan prozedura irekia da, izan be.

Ez konbidatzeari jagokenez, edo, hobeto esanda, eta zure itauna birformulautu, Bizkaiko Foru Aldundiak sustatzen dituan lizitazio-prozeduran parte hartzen ez ixteari edo parte hartzea debekatzeari jagokenez, zuek ondo esan dozuen legez, MLBNren ebazpenetik, eta, zehatzago, beraren xedapenetatik, eratorren da finkatu barik dagozala MLBNk ipinitako zigorren ondoriozko kontratazko debekuaren helmene eta epea. Horregaitik, beharrezkoa da Estatuko Kontratazio Publikoaren Konsulta Batzordeak bidezko prozedura administratiboa izapidetzea. Eta halan, eta Kontratuen Legearen 71.1.b) artikulua arrazoi bat oinarri hartuta, kontratuak egiteko debeku horrek ez dau eraginik eukiko Batzordeak beraren helmene eta epea zehaztu arte.

Amaitu egingo dot. Barriro adierazo gura deusuet Aldundi honek borondate irmoa daukala foru-entitateakaz batera lanean segidu eta kontratazio publikoan gizarte- eta ingurumen-klausulak gehitzeko, kontratatu beharreko objektuak halan ahalbidetzen dauan guztietan.

Aitzindariak izan ginan 2017an, gure Araudi Betearazleagaz eta Gida Praktikoagaz, eta bide horretan aurrera egiten segiduko dogu, helburu nagusi eta lehentasunezko bategaz: lurralde honetan persona guztiek enplegu duin bat eukitea. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Etxanobe Landajuela. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante del grupo EH Bildu, señora Urkaregi Etxepare.

La Sra. **URKAREGI ETXEPARE** andreak: Sí, gracias, señora presidenta, buenos días de nuevo.

En opinión de EH Bildu, lo que ha pasado con las consultoras no es una excepción, y sí que tiene relación con las bases de la política de contratación.

Ha dicho usted que no es posible basarse en eso, ha dicho que aquí no hay, que la Diputación no tiene, que no ha habido ningún tipo de conexión con esas empresas. Creo que hemos leído la misma resolución, pero quizá la hayamos leído de distinta manera, porque a mi entender sí que es cierto que no se dice que haya connivencia, pero tampoco se dice que no la haya.

Y voy a leer lo que justamente ayer dijo un vocal de la Autoridad Vasca de la Competencia en el Parlamento Vasco: “Kontratu en planifikazioa animalia mitologikoa da, prestaketea azalekoa da. Kontratazio-prozesua, normalean, errutinazkoa eta formalista da. Legezketasunaren kontrola oso partziala eta oso formala da. Eta efizientziaren kontrola ez da existiduten. Ez neutsueke esango testuinguru horretan kolusioa araua danik, baina salbuespena be ez da. Oso ugaria da”.

Luego, dice que en su opinión habrá... “argi eta garbi delituzkoak diran jokabideak %20 baino gitxiago dirala. Bai, %20 baino gitxiago dira, baina egon badagoz”. Eso no lo dice EH Bildu, lo dice un vocal de la Autoridad Vasca, y creemos que hay tener en cuenta estas opiniones. Por eso mismo, también nuestra formación plantea que se abra una investigación en la Diputación, para ver si realmente ha habido connivencia o no. Creo que es imprescindible hacerlo, no tiene sentido mirar a otro lado. Creo que hay que tomar medidas para que esto no se repita.

Ha dicho usted que en este momento no se puede prohibir. Quizá haya habido cambios en el procedimiento negociado, pero a mi parecer si pueden ustedes tomar medidas para que estas empresas no se presenten, o, si no, al menos se pueden tomar medidas para que a lo largo del procedimiento, verdaderamente, haya transparencia, como ha dicho usted antes. Creemos, ya lo he mencionado, que la ley deja resquicios para las prácticas fraudulentas, y que hay que actuar contra esos resquicios. Por eso creo que hay que tomar más medidas.

Y en lo que a la política de contratación se refiere, usted afirma que se plantean cláusulas sociales, pero “ahal dabe” esan dozu, jakina, ahal dabe. Orduan, batzuek planteau egiten dabez eta beste batzuek ez. Nik ikusi dodazan kontratu batzuetan, EtxeTICena esaterako, aitutzen dira lan-baldintzak, baina beste askotan ez da ezelango aitamenik egiten. Kontratu bat emoten jako enpreari, eta hor konpon. Cuando decimos que hay control en el caso de las sociedades mercantiles forales, ¿qué es lo que sucede? En ese caso la Diputación quiere contratar una empresa y pone una intermediaria, que es la sociedad mercantil foral, pero, ¿por qué esa intermediación? Porque las sociedades mercantiles forales no tienen plantilla suficiente. Entonces, ¿por qué no hace la plantilla propia ese trabajo? Hay contratos en los que para mí es incomprensible la razón de que no se hagan.

Zaintza eskola. Zaintza eskola la sacó primero el Departamento de Acción Social. Ahora, Azpiegiturak ha sacado un contrato. ¿Por qué? ¿Por qué ese cambio? El procedimiento para hacer encuestas de opinión antes los hacía el Gabinete del Diputado General, ahora Zugaztel. ¿Qué pinta Zugaztel en la contratación de una empresa para hacer

encuestas? Porque las llamadas luego no las va a hacer Zugaztel, las va a hacer la empresa contratada, que es GIZAKER, si no me equivoco.

Por lo tanto, creo que hay bastantes cuestiones a mejorar, y creo, y usted ha dejado muy claro qué es a fin de cuentas la colaboración público-privada para ustedes. Debilitar el empleo público y la función pública, y subcontratar cada vez más. Ya sé que eso es costumbre, y que la contratación externa será necesaria en algunos casos. Pero no entiendo que se haga un control de la banda ancha con una empresa externa, no entiendo por qué las inspecciones las controla una empresa externa, creo que eso debe hacerlo el poder público, y eso es lo que la Diputación debería promover, y la contratación externa debería ser residual, pero hoy en día no es residual, al contrario. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Urkaregi Etxepare. Turno de réplica, igualmente, para el representante del grupo Elkarrekin Bizkaia. Señor Benito Ziluaga, tiene la palabra.

El Sr. **BENITO ZILUAGA** jaunak: Gracias.

Etxanobe andrea, egiten zabizien gauzetako batzuk aitatu deuskuzu. Tira, egin daikezuen beste bat esango deusut nik: ez segidu aholkularitza horreek kontratetan. Izan be, esate baterako, orain gitxi jakin dogu BEAZek 97 S&F-ri adjudikau deusala Bizkaia Orekan ekimenerako laguntza teknikoko kontratua. Hau da, nahikoa konpromiso ahula dago, esan daigun, ia 10 urtez iruzurrezko praktikak egin dabezan enpresak kontrateari ixteko. Era berean, konpromiso serioa eskatuko deusut Batzar Nagusietan eskatzen dogun gai honen gaineko informazio guztia helarazoteko, izan be, zera, daborduko ikusten gabiltz atzerapenak dagozala nire taldeak eta beste talde batzuk gai honi jagokola egindako informazio-eskari batzuei erantzutean.

Esan dozu MLBNk ez dauala dudan ipini Bizkaiko Foru Aldundiaren jardurea, eta informazio guztia bialdu deusezuela. Besterik ez genduan behar, informazio guztia ez bialtzea, baina esaten ez dozuna da MLBNk ez dauala arrazoi horregaitik ez Bizkaiko Foru Aldundiaren ez beste ezelango administrazioen jardura onetsi. Izan be, irakurri dot daborduko MLBNk berak esandakoa: leitekena da eragile batzuen eta administrazio batzuen egitateak lekuz kanpo egotea gure ordenamentu juridikoan. Zer jazoten da, ordea? MLBNk ikertutakoa enpresek lehiaren kontra egindako iruzurrezko jardunak dirala, eta ez hainbeste, ez da hasi administrazioen barruan horregaz bat egin dan ikertzen, eta hori zeuon ardura da, gobernuarena. Zeuek ireki behar dozue orain, edo ireki daikezue, zabaldu ahal dozue, gura izan ezkerro, barne-ikerketa bat, jazotakoa argitu gurako bazendue.

Zergaitik uste dogu beharrezkoa dala? Ba, e-mail batzuk dagozalako, zeinetan argi ikusten dan aholkularitzek informazio pribilegiatua eukiela. 2012an, generozeharkakotzearen laguntza teknikorako; 97 S&F-k mezu elektronikoko bat idatzi eutsan Deloitte, esanez “uste dot gaur gonbidapen-eskutz bat helduko jatzula Bizkaiko Foru Aldundiaren lehiaketa baterako, Gizarte Ekintzakoa”. Deloitte 97 S&F-ri, Larrialdia Kudeatzeko Zentro Integratua martxan ipintea dala-ta: “Gaur posta arrunt bidez helduko jatzu Bizkaiko Aldundiaren gonbidapena, Larrialdien Zentro Integralaren lehiaketarako”. 2016ko bat, hau ederra da: Deloitte posta elektronikoko mezu bat bialdu eutsen Bizkaiko Foru Aldundiaren ordezkari biri, lehiaketarako gonbidapena zein enpresa biri bialdu ahal eutseen aditzera emoteko. Aizu, benetan gauza zara tribuna honetara atzera igoteko eta esateko Bizkaiko Foru Aldundiaren aldetik ez dala egon ezelango bat egiterik, ez jakola informazio pribilegiaturik emon enpresa bakar bati be ez? Pentsarazo gura deuskuzu e-mail horreek ez dirala bat egitea, ez dirala informazio pribilegiatua? Niri sinisteko gaitza begitantzen jat, gitxienez.

Ikusi dot, zera, gure interpelazinoari garrantzia kentzen ahalegindu zarala, baina jazoera horri garrantzia kenduz, eta jazoera larria da, beste gauza batzuk pentsetako bidea emoten dau eta. Izan be, Euskadin eragindako ia lizitazino danak Euzko Alderdi Jeltzalearen gobernuei jagokez, eta ez da hain harrigarria, ikusita EAJko politikari asko aholkularitzetara joaten dirala. Ez bakarrik Asier Atutxa, PwCko zuzendari modura. Baita Sabin Azua be, txostenean aitatzen dana eta zigor bat egokitu jakona. Eta José Alberto Pradera, Ahalduen Nagusi ohia, Idomek fitxauta, eta Víctor Bravo senatari ohia, hori be Idomek fitxauta. Tira, uste dot orain aukerea eta ardurea daukazuela enpresa horreei eta merkatu osoari mezu argia bialtzeko: holango jardunbideak ezin da funtzionau.

Amaitzeko, jarduera-proposamen batzuk egingo dodaz, uste dot zuen zerrendari gehitzeko modukoak dirala. Barruko ikerketa hori hasteaz gainera, argitzeko zelan eta zeren bitartez heltzen zan informazino pribilegiatu hori, argi eta garbi existiduten zana, iruzurrezkoak dirala probau dan lizitazinoetan entregautako lanak erabilteari ixteko aukerea daukazue. Modu berean, Herri Kontuen Euskal Epaitegiari eskatu ahal deusazue ikertutako enpresakaz egindako kontratuak fiskaliza daizala. Enpresak auzitara be eroan daikezue, kartelaren praktika larriek kaltetutakoak zarien aldetik, lehen esan dodan legez honek guztiak gainkostua eragin deutso-eta diru-kutxa publikoari.

Azken baten, gauza asko egin daikezue jazoera larri horreek dirala-ta, eta mezu argia bialdu. Etikoa ez dana, argi eta garbi, geldu egotea da, 10 urte baino gehiago iraun daben iruzurrezko jardun batzuen aurrean.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señor Benito Ziluaga. En el turno de réplica de la representante de la Diputación, tiene usted la palabra, señora Etxanobe Landajueta.

La Sra. **ETXANOBE LANDAJUELA** andreak: Gracias, señora presidenta.

Lehenengo berbaldiari jagokonez, Benito jauna, kezka agertu dozu larri kontratatetan dalako, Urkaregi andreak be berba egin dau gai horretaz.

Ea ba, uste dot, lehenengo eta behin, ez dala arrazoizkoa Aldundi honi eskatzea lizitazino publikoak egiteari ixteko, eta interpelazinoa egin daben taldeak gobernuan dagozan lekuetan, kontratuak lizitetan dira, Bizkaiko Foru Aldundiak egiten dituan kontratuen antzeko helburuakaz. Horren eredu, hara, alderdi politiko guztiek gobernautako udalen kontratazino publikoko profilei begiratu besterik ez dogu egin behar, edo ministerioetara be jo daikegu; han, gobernuan dago gaur egun Elkarrekin Bizkaia taldea. Horrenbestez, tira, hori da, zelanbait, egin gura neban planteamentua.

Neure lehen berbaldian esan dodan legez, kontratazino publikoa, gure ustez, Bizkaiko Foru Aldundiaren ustez, tresna eraginkorra da administrazino publiko guztientzat, eta guretzat be bai, esan deusuedan moduan, finkatuta daukaguzan helburuak lortzeko, garatu beharreko politika publikoei eta jarduera ekonomikoa bera dinamizatzeari jagokenez.

Gizartea eraldatzen dauan lanabesa da, kontratatuetan egikaritze-klausulak gehituz, kasu bakotxean behar diran ondasun eta zerbitzuak eskuratzeaz gainera, merkatuari adierazoten deusagu zelan gura dogun prestazino hori gauzatzea, eta prestazinoa gauzatzeke modu horretan dago eragin eraldatzailea, enpleguan, ingurumenean, gizartearen arlo guztietan.

Horregaitik, Aldundi honek borondate irmoa dauka foru-entitateakaz batera lan egiteko, kontratuetan gizarte-klausulak, ingurumen-klausulak eta bestelako politika publiko batzukaz zerikusia daukienak txertatzeko. Bide horretan aurrera egin gura dogu, lurralde honetan persona guztiek enplegu duina eukiteko helburu nagusirantz. Hori da gure lehentasunezko helburuetako bat.

Esan dozu, Urkaregi andrea, “ahal dabe” esaldia erabili dodala. Halan da, bai, “ahal dabe” dinot, ze foru-entidadeak botere adjudikatzailak dira neurrian, ez jagoke sailei klausula horreek gehitzea. Baina Kontratazino Gidaren eta Araudi Betearazlearen helburua da Aldundiak bere barruan hartzen dituan entidade guztietan aplikau ahal izatea klausula horreek. Horregaitik dinotsut lanean eta eboluzionetan segidu behar dogula, baina horrek ez dauala esan gura gure kontratazino-politikek nabarmen geratu diran akatsak daukiezanik, ze, halan izan ezker, gabezia horreek administrazino publiko guztietan egon dira; izan be, egitatea jazo da, zeure eretxiz agerian ipini dituana MLBNk bere ebazpenean egiaztautakoa errazten eban kontratu-kategoria baten ustezko akatsak, eta egiaztautako hori merkatuan jazo diran eta enpresa jakin batzuk egin dabezan lehiaren aurkako jokabideak dira.

Ez deutsat ezelan be garrantzirik kendu gura gaiari, Benito jauna. Azpimarrau gura dot MLBNk nori egin deutsan gaitzespena eta nori ez, eta Bizkaiko Foru Aldundiaren jardunari ez deutsu egin.

Horrenbestez, gaitzetsi daigun MLBNk gaitzesten dauan gauza bera, hau da, aholkularitza batzuen eta euren zuzendaritzetako kideen jarduna, eta ez administrazino honen jarduna.

Zuk bat egitea aitatu dozu, eta paragrafo bat irakurten hasi zara. Kasualidadez, nik idatzita ekarri dodan berbera da, baina osorik irakurriko deutsut, hasi eta amaitu, hain zuzen be, zuk hainbeste aitatu dozun bat egiteari jagokola.

Enpresek bat egite hori erabili dabe argudio, eta MLBNk ez dau argudio hori onartu euren ardurez libratzeko. Paragrafoa irakurriko dot, hasieratik amaieraraino: “Enpresek, ezkutetako borondatea baztertzeko, administrazinoaren balizko bat egitea erabili eben atxaki, baina ez dabe esan, kasu batzuetan leitekena dan arren administrazino batzuk jardunbide horreen barri eukitea –eta hori ez da egiaztatu, eta ez litzateke administrazino guztien kasua izango–, merkatuko beste eragileak izango liratekela, edozelan be, jardunbide horren barririk eukiko ez leukienak”.

Amaitzeko, ikerketa-batzorde bat eratzeari jagokonez, eta MLBNren ebazpenak dinoan legez, ikerketean dozenaka informazino-eskari egin jakez administrazino publiko lizitatzailak; horreetako batzuk zuok be egin dozuez, eta informazinoa emongo deutsuegu. Desitxuratu ziran prozedurei jagokonez, orokorrean, eragindako administrazino publikoen jarduna ez dau behin be, behin be, ezbaian ipini MLBNk. Eta batzordearen espedientetik ez da ondorioztatzen lizitazino horreek izapidetzean anormaltasunik egon danik.

Bizkaiko Foru Aldundiak segiduko dau MLBNk hasitako prozesuari adi-adi begiratzen, baita beraren ibilbide judizialari be, halakorik egon ezker, bidezkoak diran neurriak aplikau ahal izateko, ebazpena behin betikoa danan.

Ondorioz, MLBNk bere ebazpenean emondako erispenari jagokonez behintzat, Aldundi honek ez dauka kontratazino-politikea zertan aldatu, ebazpen horrek ez dau eta ezelan be erakunde honen kontratazino-politikea gaitzesten.

Bigarrenik, eta azkenik, azpimarrau egin gura dodaz Aldundi hau gaur egun hartzen dabilen neurriak, etorkizunean barriro ez jazoteko lehia mugatzen dauan holango jardunik.

Como he dicho antes, en estos momentos estamos analizando e interiorizando la comunicación recién publicada por la Comisión Europea, pero muchas de las medidas recogidas en la misma ya están siendo aplicadas por la Diputación Foral de Bizkaia.

Interpelazioa egin dauan taldeetako batek uste dauanaren kontra, Kontratuen Legea zorrotasunez bete eta apliketea da modurik eraginkorrena lehia mugatzen dabena jardunak eragozteko, y esto no lo digo yo, lo dice la Autoridad Vasca de la Competencia, lo dice la institución competente en este tema, el camino más idóneo es cumplir de la mejor manera posible la vigente Ley de Contratos. Ese es el camino para promover la competencia.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Vaya terminando, por favor.

La Sra. **ETXANOBE LANDAJUELA** andreak: Y eso es lo que nosotros y nosotras, como gobierno, y también ustedes, querrán: la mayor de las transparencias, la más estricta aplicación, para conseguir las mejores condiciones para la administración. Garantizando, al mismo tiempo, las condiciones de trabajo más dignas y adecuadas para las personas que trabajan en esas empresas adjudicatarias. Ese es, a su vez, uno de nuestros objetivos; por lo tanto, estamos de acuerdo en eso.

Zera adierazo gura dot, Benito jauna: Bizkaiko Foru Aldundia ez da geldi egongo. MLBNren ebazpenean salatutako kolusinozko jardunak egon dirala egiaztatzeak kezka handia eragin deutso Bizkaiko Foru Aldundiari, eta, ildo horretan, argi itxi gura dot gure esku dagoan guztia egingo dogula hemendik aurrera halango jardunak ez egoteko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias.

La Sra. **ETXANOBE LANDAJUELA** andreak: Barriro dinot konpromisoa daukagula legea beteten segiduteko, eta gure lizitazioetan gardentasuna, konkurrentzia eta lehiakortasuna sustatzen segiduteko. Muchas gracias, y perdón.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Etxanobe Landajuela. Pasamos al 2º punto del orden del día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

2.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2021/0002013](#))

Autor: Fernández Angulo, Amaya (GM/TB-PPB)

Asunto: Bizkaia sea fiscalmente atractiva.

Documento Principal:
([R.E.11/E/2021/0002013](#))

2.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2021/0002013SE](#))

Egilea: Fernández Angulo, Amaya (GM/TB-PPB)

Gaia: Bizkaia zerga aldetik erakargarria izatea

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0002013SE](#))
Espedientea: ([11/B/18/0002527](#))

Expediente: [\(11/B/18/0002527\)](#)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: es el turno de la apoderada que ha presentado la propuesta. Así pues, señora Fernández Angulo, tiene usted la palabra.

La Sra. **FERNÁNDEZ ANGULO** andreak: Mahaiburu andrea, mahaiko kideak, batzarkide jaun-andreak, egun on danoi. Etorkizuna zelakoa izango dan zehazten daben momentu garrantzitsu horreetako baten gagoz, lidergo-gaitasuna neurtzen dan momentu horreetako baten; erronka bat da, erabagiak hartzeko eta beharrezko eta preminazko neurriak hartzeko, Bizkaia lurralde erakargarria izan daiten inbersinorako eta jarduera ekonomikorako, eta galdu dauan lidergo-posizinoa berreskuratu daian.

Eta ze neurri hartu behar dira horretarako? Neure eretxiz, neurri horreen ardatzak industria-politikea, erreforma fiskala, eta gastu ez-eraginkorra eta zama administratiboak murriztea izan behar dira, baita azpiegituren alorreko politika lehiakorra be.

Industria-politikeari jagokonez, kamara honetan sarritan salatu dogu ez dagoala halangorik. Seguru nago danok emoten deusagula garrantzi handia industria-sektoreari ekonomiaren sendotasunari jagokonez, eta bat gatozela industriak, egitura ekonomikoa ez eze, egitura soziala be sortzen dauala. Eta pentsau gura dot, danok bat gatozela, modu berean, munduan erreferente bihurtu ginduzan espiritu ha berreskuratu behar dogula, eta ekonomia produktibo egonkor baten oinarriak sendotu behar doguzala, industrian oinarrituta, eta zuek hainbeste puztu dozuen zerbitzuen sektore horrenganako menpekotasun txikiagoagaz.

Horrek esan gura dau Bizkaiak proiektu bat euki behar dauala gure industriarentzat, ostera be izan daiten Bizkaiko ekonomiaren ardatz egituratzailea, eta ez gara eretxi hori daukagun bakarrik. Izan be, *El Correok* orain dala gitxi antolatutako foroan, birusaren osteko gako ekonomikoak eta momentu erabagigarri honetan Euskadik daukazan erronkak zeintzuk diran eztabaidatzeko, Sidenorreko presidenteak adierazo eban industriari uko egiten badeutsagu etorkizunik ez dagoala.

Bien bitartean, arazo larria daukagu: estrategia argirik eza, industria-politika seriorik eza eta planifikazino zehatzik eza. Bizkaiak aurre egin behar deutse geure ekonomia-ereduan erreformak egiteko eragozpenei, eta batez be erreforma fiskala egin behar dau, erreforma horrek industriari, gure ekonomia-sareari, inbersinoari eta personei ekarriko leuskien onura ardatz hartuta.

Zer falta jaku, enpresa-estrategia zorrotz eta planifikatu horretaz gainera? Bizkaian erreforma fiskal bat egitea falta jaku. Ilargian egon beharko gintzatekez, ez konturatzeko Bizkaiak daukan funtsezko arazoetako bat lehiakortasun fiskalik eza dala. Geure eretxiz, beharrezkoa da eredu fiskalaren gaineko itun zabal bat, lurralde benetan erakargarria izan gaitezan barrero, ekosistema sendo bat sortuta, inbersinorako konfort fiskaleko eremu bat, eta ekintzailletza garatzea ahalbidetuko dauan inguru bat.

Tresna ezin hobea daukagu horretarako, Ekonomia Ituna. Berezitasun hori aprobetxau behar dogu, eta personen lehiakortasunaren mesederako baliatu. Eta erreforma fiskalaren kontu hau be ez dau talde honek bakarrik planteetan. 2017ko martian, Deusto Business Alumnik Bilbon antolatutako berbaldi baten, Bizkaiko Ahaldu Nagusia Euskadin erreforma fiskal bat egitearen alde agertu zan, lehiakorragoak izateko eta jarduera ekonomikoa

sortzeko. Eskumena daukagun zerga-figuretan alderdi batzuk doitzearen eta aldatzearen alde agertu zan, herrialdea erakargarriagoa, lehiakorragoa, jasangarriagoa eta bardinzaleagoa izateko; hori, beraren ustez, etorkizunerako inbersinoa izango litzatekelako. Bat nator, bat gatoz, diagnostiko horregaz, baina beste behin be, Ahaldun Nagusi jauna, bete bakoen linboan geratu da tratamentua. Izan be, gure sektore produktibok zerga gitxiago ordaintzeko premia daukie, sektore produktibo horreetan dagozan personek babes behar dabe. Zerga-politikea palanka ekonomiko modura erabili behar dogu, ekonomia sustatzeko, Bizkaia erakargarri bihurtzeko, inbersinoak erakarteko.

Bitartean, Foru Gobernuak erreforma fiskala atzeratzea beste asmorik ez daukala emoten dau. Tribuna honetan egiten dozun fiskalitatearen aitamen ia bakarra Mazzucato andreari eskatutako lan aitzindariaren gainekoa da; lan horrek aukerea emongo dau, agindu dozuenez, GJHakaz bat datorren zerga-politika bat finkatzeko.

El Correoren foro interesgarria aitatuko dot barriro. Horretan, Cebekeko presidenteak esan eban Euskadik hobera egin behar dauala zergen alorrean, eta uste dot gaurko eguna, tribuna honetan, momentu aproposa dala enpresei, eta herritarroi, galdera baten erantzuna, edo hobeto esanda, aurtengo urte politikoko galdera nagusiaren erantzuna emoteko. Galdera hori, Rementeria jauna, hau da: erreforma fiskal bat aurkeztuko deusazu kamara honi urtea amaitu baino lehenago, abenduaren 31 baino lehenago?

Gogorarazo gura dot zuk, 2015. urteko foru-hauteskundearen kanpainan, atzerriko inbersinoa Bizkaira ekarteko programa ekonomiko barri bat iragarri zendula. Baina, Ahaldun Nagusia zaran bigarren agintaldiaren erdian gagozan honetan, Bizkaia ez da oraindik inbersinoa erakarteko erakargarria; izan be, lurraldeen arteko lehian Bizkaiak daukazan arazoak orain dala urte batzuetako bardinak dira, eta egiaztauta dago zure politikak ez dirala eraginkorrak izan egoera hori orekatu eta gure lurraldea inbersinoaren eta ekonomia suspertzearen bidera eroateko barriro. Inbersinoa funtsezko gakoa da-ta ekonomiaren, enpresen, ekintzaileen lehiakortasunerako. Beharrezkoa dogu gure lurraldea gai izatea personak, ideiak, kapitalak eta proiektuak seduzitzeko, erakarteko. Beharrezkoa da estrategia bat martxan ipintea, suspertzeko, eta batez be, seduzitzeko gaitasuna daukan eremu ekonomiko bat sortzeko. Labur esanda, "lurralde-eragina" behar dogu, eta lehenbailehen berreskuratu behar dogu hori.

A!, eta beste gauza bat, oso garrantzitsua be bai: egonkortasuna. Enpresek egonkortasuna behar dabe, segurtasunez kokatu behar dabe-ta bertan, egitera datozena egiteko, hau da, negozioa egiteko. Horren harira, Ahaldun Nagusi jauna, jakin gura neuke ea, zeure ustez, inbersinorako eta enpresak erakarteko egonkortasunaren, segurtasunaren eta lasaitasunaren ildoan gabilzan, jakin gura neuke ea zure ustez ildo horretan dagozan orain gitxi Euzkadi Buru Batzarreko lehendakariak egindako adierazpenak, hau da, espainiarrek onartu behar dabela Katalunia eta Euskadi ezin dirala Espainiako Estatuaren barruan gustura gelditu menperatuta egotearen sentsazioagaz, ezin dirala gogoz kontra bertan gelditu.

Nik neuk dinotsut, adierazpenok ez dabela laguntzen erakargarriak izateko, talentua bertan atxikiteko eta inbersinoa ekarteko helburu garrantzitsu hori beteten, hori da neure eretxia. Zurea be jakin gura dot, eta itaundu egiten deusut, neuk be neure buruari itaun horixe egiten deusat eta. Esan barri dodan horrek esan gura dau gobernu-ardura garrantzitsuak daukazan alderdi bat pentsetan dabilela joan ahal izateko bideari ekiteaz?

Inbersino-egileek, gutako edonork, zuk edo nik, bilatuko geunkean gauza bera bilatzen dabe euren aurrezki eta kapitalentzat; segurtasuna, lasaitasuna eta errentagarritasuna. Halan be, atzerriko inbersino-egileek badaukie tokikoek edo nazionalek ez daukien ezaugarri bat: aukeratu ahal dabe. Atzerriko inbersino-egile batek igarten badau Bizkaiak ez deusala emoten bere ustez arrazoizkoa dan errentagarritasunik edo segurtasunik, leku hobea bilatuko dau, beste barik.

Inbersinoa egoteko beste kontu garrantzitsu bat administrazio publikoen eraginkortasuna bermatzea da, burokrazia lar ez egotea, alferreko gastuak murriztea, helburua betetea oztopatzen edo moteltzen daberen arauak eta prozedurak berrikusi ondoren. Modu horretan, enpresen arloko araudia zertarako eta enpresak sortzea errazteko, sustatzeko izango da.

Eta horri guztiari azpiegituren politikea gehitu behar deusagu, bai garraiobide-azpiegiturena bai digitalena, funtsezko faktorea ditra-ta helmena errazteko, bai herrialdearen barruan bai hirugarren merkatuetara. Ildo horretan, uste dogu bidesarien politikeak garrantzi sozial eta ekonomiko handia daukala, eta, are gehiago, bidesarien politika on batek mesede egiten deusala ekonomiaren lehiakortasunari. Horretaz zer eretxi dozun jakitea be gustauko litxakit.

Azken baten, gaur egungo testuinguru ekonomikoa hobetu beharra dago, eta gizarte moderno eta barritzaile bateranzko aurrerapausuak egin behar dira, benetako industria-politikeakaz, zama administratiboak arinduz, azpiegitura- eta garraio-politika lehiakor bategaz. Beherapen fiskaletan oinarritutako zerga-sistema bat diseinatu behar da; jarduera ekonomikoa suspertu eta kapitala eta talentua deslokalizatzea eragotziko daberen beherapenak.

Horregaitik guztiagaitik, Ahaldun Nagusi jauna, galdetu gura deusut zer neurri hartzeko asmoa daukazun, Bizkaia erakargarriagoa izan daiten inbersinorako eta jarduera ekonomikorako. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Fernández Angulo. En el turno de réplica, tiene la palabra el señor diputado general.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak:

Muchas gracias, señora presidenta, y a los miembros de la mesa y a apoderadas y apoderados, buenos días a todos y todas. Bueno, señora Fernández, aquí estamos otra vez, dando vueltas a los mismos temas de siempre. Digo “otra vez” porque el título de la pregunta me trae a la memoria otra que se formuló, hace no mucho tiempo, en estas mismas Juntas Generales.

2019ko urriaren 30era bueltauko naz; egun haretan, interpelazinoa egin zeunstan zuk zeuk, holan inoan itaun bategaz: “Politika fiskaleko ze neurri hartzeko asmoa dauka Foru Aldundiak, Bizkaia lehiakorragoa izan daiten lortzeko?”. Hara, ze neurritan diran alkarren kopia.

Baina, tira, bestetik, zeure alde esan neike ordutik hona 20 hilabete igaro dirala, 20 hilabete, ezta? Itaun bera, gogoeta bera, eta esango neuskizu argudio berak dirala, bidesariena izan ezik. 20 hilabete ordutik. Bitarte horretan pandemia bat eta krisi ekonomiko handi bat euki doguz, azken 15 hilabeteotan ekonomia bat-batean gelditu dan egoera bat euki dogu, ez dogu holangorik ezagutu azken 100 urteetan, Depresino Handitik, Gerra Zibiletik.

Ba, hara, antzeko erantzuna emon behar deusut, ezin besterik egin. Guk egunero-egunero egiten dogu beharra, ahaleginduz, gure ingurua gero eta egokiagoa izan daiten existiduten dan jarduera manteneduteko, zabaltzeko, baita talentu gehiago eta, haregaz batera, inbersinoa erakarteko be.

Zuk, zeure interpelazinoan, testuan gitxienez, testuaren gorputzean, oinarri modura aitatzen dozu, alde batetik, fiskalitatea, eta dinozu gu beharrean gabilzala University College of London dalakoagaz eta Mazzucato andreagaz; era berean, nik aitatu nebazan

hazkunde ekonomikoko aurreikuspen batzuez berba egin dozu, BPGaren % 6,5eko hazkunderaz. Horreek dira gobernuak helarazo deuskuzan adierazle makroak. Dinozu, be bai, Aldundia errepideetan bidesari-sistema bat ezarten dabilela edo ezarteko beharrean dabilela, salgaien garraioari jagokonez.

Tira, fiskalitatea, hazkundera eta bidesariak. Zuk orain osagai gehiago bota dozuz lapikora, Aldundiaren lana epaitzeko, ados. Begiratu, lurralde baten erakargarritasuna, lurralde baten lehiakortasuna, ez dira sektore edo faktore gitxi batzuen arabekoak, ez, faktore asko eta askoren menpe dagoz. Fiskalitatearen menpe dagoz, eta hori aitatu dozu, bai, baina prestakuntzaren eta kualifikazioaren, finantziazioaren, talentuaren, barritzeko ahalmenaren, inguruaren, personen bizi-kalitatearen eta jagoletzaren menpe be bai. Seme-alabentzako ikastetxeak, barneratzea, bardintasuna eta bestelako balio batzuk, segurtasuna, bai herritarren segurtasuna bai segurtasun juridikoa eta zergen alorrekoa, administrazioenganako konfiantza, lan-gatazkak, politikarienganako konfiantza, azpiegitureak, aisialdirako eta kirolerako guneak, sendiei egiten jaken kultur eskaintza, berbeteak... Hori guztiori eta gehiago, seguru zer edo zer ahaztu jatala. Logikoa dan legez, faktore horreen arabera erabagiten dabe personek, sendiek, enpresek, *start-up*ek, hona etorriko diran edo hemen geratuko diran.

Bidesariak aitatu dozuz, eta itaundu egin deustazu, horretaz interpelau nozu. Begiratu, esango neuskizu alderdi horreen guztien arteko beste bat dirala. Baina, ulertuko dozun moduan, balio txikiagoa daukie jarduera bat hemen kokatzea erabagiteko garaian, balioa txikiagoa da erabagi horri begira.

Ostera, aitatutako beste alderdi batzuk oso esanguratsuak dira. Horreen artetik, administrazio honek bakarka edo alkarbanatuta eskumena daukienez artetik, azpimarratu daiegun sustatzeko eta barrizteko ahalmena, talentua eta beraren kualifikazioa, ingurua, azpiegiturak, eta, hori be bai, fiskalitatea. Horretan lan egiten gabilz. Sustatzeko eta barrizteko ahalmenaren ardatza 4 trantsizino handi garatzea da, eta horretan gabilz, Aldundia aspalditik dabil horretan beharrean. Trantsizino edo eraldaketa horreen helburuak dira, logikoa dan legez, gure ekonomia-sarea hobetzea eta gaitzea, bizi-kalitatea hobetzea, eta, horrenbestez, erakargarriagoak izatea, inbersinoa erakarteko.

Banan-banan. Energia- eta ingurumen-trantsizinoak. Bizi izan dogun egoera honek argi itxi deusku gauza bat, ezin dogula segidu edozelan hazten, baina ez Bizkaian, ez estatuan, ez munduan. Ezin dogu. Hazkundera, horrenbestez, iraunkorak eta jasagarriak izan behar dira. Automobilgintzako eta aeronautikako zentro aurreratuak errendimentu handiz dagoz funtzionetan hemen, lurraldean, eta sendotzen dabilz. EIC be, energiaren aldetik, bai hidrogenorako trantsizinoari bai elektrizidateari jagokenez. Eta zentro horreek benetako eta etenbako erakarguneak dira enpresentzat. Proiektuentzat, enpresentzat... Baina ez daigun ahaztu enpresa horreen hornidura-katea, balio-katea. Gaur egin da publiko, gaur bertan argitaratu da albiste bat, errealidade horren gainekoa.

Badakizu administrazioak ezin dauala jarduera ekonomikorik gauzatu, ezin dau. Enplegu publikoa sortzen dogu, kontratau egiten dogu, baina ez dogu jarduera hori gauzaten. Aitzitik, administrazioak ekonomia-sareagaz alkarlanean jardun daie barrikuntza bultzatzeko, ikerketea bultzatzeko, eta, horregaz batera, trantsizinoak be bai. Eta hori da gure administrazioan etenbakoa dan neurrietako bat, etenbakoa.

Baina ez sektore horreetan bakarrik, sustatzen doguzan beste batzuetan be bai, lankidetzak eta barrikuntza ireki kontzeptu baten, funtsezko elementua. Ildo berean zabalduko da, 2022an, Nazioarteko Ekintzailtzak Zentroa, horrek be enpresak erakarriko ditualako lankidetzak-ekosistema batera, eta, ondorioz, *start-up*ak sortuko diralako; halan, talentua ekarriko da atzera, eta daukaguna mantenduko da, hemen prestatuko mantenduko da, baina barria be erakarriko da. Enpresek, ekonomia-sare osoak, etenbako hobekuntza behar dabe,

etenbakoa, eta gai izan behar gara hori egiteko, sektore guztietan. Sektore guztietaz nabil berbetan eta enpresa mota guztietaz be bai, handiak, ertainak, eta batez be txikiak.

Hori landu behar dau administrazioak, esan dodan legez, faktore eta ingurune horrek guztiak sortu behar ditu, eta horretan gagoz zentrauta, euskal erakundeok behintzat.

Eraldaketa digitala. Digitala be gure sare produktiboaren txoko guztietara ailegau behar da. Baita azpiegituren eta ezagutzaren aldera be, banda zabala Bizkaiko txoko guztietara eroateko inbersinoek lurraldearen lehiakortasuna handitzen dabe, duda barik. Gure enpresa txiki eta ertainen ehun osoarentzako profil digitalak sortzea be lehiakortasuna hobetzea da. Hobekuntza digitalerako laguntza zuzenak enpresentzat eta autonomoentzat, kenkari fiskalak, inbersino horreek ahalbidetzeko beste tresna bat daukagu hor.

Eraldaketa soziosanitarioa, lehen be esan dot, ingurunea, bizi-kalidatea, personak jagotea... oso faktore garrantzitsuak dira. Bizi-kalidatea asko baloratzen da inbersino barriak erakarteko, horrek zehazten dau lurralde batek zer goi-mailako estandar daukan. Eta zeregin horretan be segidu eta tematu behar dogu, lan egin eta inbertidu. Personen ondoizatearen arrazoi nagusia izateaz gainera, daukagunari eusteko eta handitzeko lagungarria da, zalantza barik.

Bizkaia asko aurreratu da azken urteotan, baina gehiago egin behar dogu, eta aurrera egin behar dogu horri jagokonez be. Jagoletza eta osasuna aztertzeaz gainera, dakizuen legez, elementu barri modura, aukera-nitxo barri bat, jarduera ekonomikoaren eta lan-aukeren alorrean be bai, oraintxe jorrazten dabilzanak, eta gu Nagusi Intelligence Centerren estrategiaren bidez lantzen gabilzanak, dakizuen moduan.

Inguruneak, ingurune egokiak, azpiegiturak be behar ditu, garraio-azpiegiturak, azpiegitura digitalak, biltzarretarakoak eta aretoak, lurzoru egokiak, portuak... hori be garrantzitsua da. Eta dakizuen legez, Aldundia horreetan guztietan be inbertiduten dabil: errepideak, BEC, Euskalduna, Portua, Metroa... Horretan guztian.

Eta, azkenik, fiskalidatea be bai. Zu beti agertu zara, eta gaur be esan dozu, zergen tasak beheratzearen alde, zerga guztietan. Zuen eredia da, zuek gura dozuena da. Hara, nik barriro ekarri deusut aurrekoan aitatu neutsuna, baina zerga-lehiakortasunaren gaineko erkidegoko txostena be badakartsut. Tax Foundationen babesagaz egin da, eta hau 2019koa da. Aurreko batean 2018koa aitatu neutsuen.

Bada, argitalpen horrek ez ditu kontuan hartzen, jakina, 2020an abiarazo genduzan neurri guztiak, gehiegizkoa litzateke, erabili doguzan babes-neurriei jagokenez. Baina egoera fiskal homogeneizadu, normalizadu baten, Bizkaiko Lurralde Historikoa, beste behin, lehenengoa da erkidegoen lehiakortasun fiskalaren alorrean. Beste behin. Zu hona zatoz eta lehiakorragoak ez garala dinozu, eta nik gogorarazoten deusut beste autonomia-erkidego eta lurralde batzuk baino lehiakorragoak garala.

Eta, halan be, errentaren marjinala beste lurralde batzuen gainetik mantentzen dogu. Badakizu Madrilek 43koa daukala, guk 49koa. Sozietateen gaineko Zerga, hori bai, estatukoaren azpitik daukagu, puntu bat. Ondarearen gaineko Zerga be mantenduten dogu. Zuk zeure eredia daukazu, guk beste bat daukagu, zuk baliabide publikoak gitxitu gura dozuz, tira, guk ez dogu horren alde egiten, guk behar dan orekari eutsi gura deusagu, eta lehen esan deusudan guztia egiteko baliabide publiko nahikoa euki. Lehiakortasun fiskalaren gorenean mantenduta, hori bai, baina ez uko egin, ezelan be, lehen aitatu dodazan eta hemen ondoizate-estatuari eta bizi-kalidateari eusteko guztiz garrantzitsuak diran beste gauza batzuk arlo publikotik jorrazeari, hori oso garrantzitsua da-ta inbersinoak mantenduteko eta barriak erakarteko. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señor diputado general. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante del Grupo Mixto-Partido Popular, señora Fernández Angulo.

La Sra. **FERNÁNDEZ ANGULO** andreak: Eskerrik asko, mahaiburu andrea.

Antza danez, urte politikoko azken kontrol-bilkurea izango da hau, eta, zer gura dozu esatea, bai, agintaldi honetan bigarrenez interpelatu deusut gai honeen gainean, baina seguru antzean, psikologoek dinoen legez, akats hori daukat, izan be, personok joerea daukagu kezkatzen gaituen gauzez berba egiteko. Eta, zer gura dozu esatea, kezkatuta nauka Bizkaiko egoera ekonomikoak, kezkatuta nauka erakargarria izateko daukan gaitasunak, talentua mantenduteko eta inbersino-aukera barriak eta, ondorioz, enplegu-aukera barriak sortzeko daukan gaitasunak. Beste persona batzuk beste gauza batzukaitik kezkatzen dira beharbada, baina ni eta nire taldea horregaitik kezkatzen gara batez be.

Batzuk dinoe ez erantzutea artea dala. Leitekena da halan izatea, baina nik pentsetan dot erantzuteko modu bat be badala, eta uste dot ez deusezula erantzun nik neure berbaldian egin dodazan itaun zehatzei, kezkatzen nauan arrazoi batengaitik, eta arrazoi hori da, neure ustez, ez daukuzula garbi zer erantzun emon mahai gainean ipini deusudazan 4 gai oso garrantzitsuen gainean: industria-politikea, politika fiskala, enpresentzako araudi-esparru administratiboa eta lehiakortasuna azpiegituren alorrean.

Esan deustazu “20 hilabete igaro dira eta pandemia bat egon da”. Bai, onartu beharra dago pandemiak hankaz gora ipini dauala jarduera ekonomikoa, eta, jakina, Bizkaiko ekonomia be bai, baina txertaketak aurrera egin ahala itxaropena jatorku, aukera bat dogu pandemiaren osteko etorkizuna imajinetako, eta zugaz bat nator gauza batzuetan: trantsizino digitala, trantsizino energetikoa, arindu beharra, baina erreforma batzuei ekin behar jake lehengo posizinoetara bueltetako. Baten batek esango dau “bilbainada” bat esatear nagoala, baina ez, uste dot aukerea daukagula, behar diran erreformak eginda, Euskadiren suspertze ekonomikoaren buruan egoteko. Behar doguna, errepikau egingo dot, industria-arloko plan bat da, industria-politika integral bat, gure lurraldean industria bizibarritzeko, eta ostera be izan daiten Bizkaiko ekonomiaren ardatz nagusia.

Kontau deustazu ze plan dagoan, Bizkaia Dorrea, eta abar, eta abar. Ez dot zalantzan ipiniko planak daukaguzala, ez dinot ezetz, finantziarino-tresnak, proiektuak, askotariko izen bitxiakaz, bide batez esanda, eta horreetako batzuk be baliabideak daukiez, baina daukaguna, batez be, arazo bat da, estrategia falta eta planifikarino zehatz baten araberrako industria-politika seriorik eza.

Leporatu deustazu behin eta barriro eskatzen dodala erreforma fiskala, orain dinostazu ez dogula holangorik behar, eta lehiakortasun fiskalaren gaineko txostenez berba egin deustazu. Imajinetan dot 2017an be, Deusto Business Alumnira joan zinanean, jakingo zenduala txosten horreek existiduten zirala, eta halanda be, zuk, han, nik gaur tribuna honetan eskatu dodan gauza bera eskatu zenduan. Eta gaur, tribuna honetan ikusten doguna da zuk esan zenduan hori, erreforma fiskal bati ekin behar jakola zerga-figuren zenbait alderdi doitzeko eta aldatzeko, konpromiso ustel bat dala, inoiz ohituko ez garan horreetakoa. Beharbada ez litzateke txarra izango foro berera bueltau eta egin barik lotu dan esandako haretaz berba egitea. Errealismo-irakaspen ederra izango litzateke, itxurakeriarzko erretorikaren hutsaltasunaren gaineko irakaspena, eta seguruenik oso lagungarria izango litzateke bertaratutakoei zer edo zer erakusteko kultura politikoren forma desegoki batez.

Erreforma fiskalaren gainean berba egiten dodala dinozu, tematuta nagoala eta eredu ezbardina daukadala, tira, nire ustez funtzionau leiken eredu bat daukat. Izan be, aitatu

deustazuz lehiakortasunaren gaineko txosten batzuk eta abar, baina zuk badakizu orain dala gitxi enpresak erakarteari buruzko datuak be argitaratu dirala, eta Euskadi, eta, ondorioz, Euskadiko ekonomiaren % 50eko ekarpena egiten dauana, Bizkaia, Espainiako batez bestekotik behera gagoz, joaten diran eta geureganatzeko gai garan enpresen arteko aldeari jagokonez. Beraz, hausnarketa egin beharko da, eta uste dot ez dala ona hausnarketa suntsitzailea egitea, “dana txarto dago” esanez, nik ez dot pentsetan dana txarto dagoanik, uste dot gauza batzuk dagozala egiteke, eta premia daukagula lehenbailehen egiteko.

Uste dot, era berean, gai izan behar garala bidesarien politikean posizino lehiakorra eukiteko. Seguru nago zuk Bizkaiarentzat onena gura dozula, neuk be gura dot onena Bizkaiarentzat, baina pentsau daigun garraioen, bidesarien, politika horrek, zuzenean eragiten deusela lehiakortasunari eta ekonomiari, eragiten deusan legez, berbarako, Supersurra eregiteko egin dan milioi askoko gastu ustel eta eraginkortasun bakoari, erabilera-ratioak hutsaren hurrengoak dira-ta, baina tira, gai horrek, seguruenik, beste eztabaida politiko espezifikoko bat beharko dau.

Azken baten, Rementeria jauna, eskatu gura deusut irailean, urte politiko barria hasten danean, ahalegin bat egin daizun Bizkaia hobetzeko ahulen dagoan kontuetan; izan be, uste dot lurralde dinamikoa, erakargarria egiteko helburu komun horretan (eta bat nator ahalmena daukala), neure eretxiz, gako batzuk gehitu behar dirala, horrek indar handiagoa hartu daian etapa honetan, zeinean osasun-krisia zelan amaitzen dan ikusiko dogun, eta aukereak ezagutuko doguzan.

Esan gura deusut, era berean, bide horretan, zuhurtziaz egindako erreforma zentzudunen bide horretan, baina lurraldearentzako etorkizuneko proiektu baten benetan sinistuta, talde hau topau daikezula. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Fernández Angulo. En el turno de réplica, tiene usted la palabra, señor diputado general.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak: Gracias otra vez, señora presidenta.

Hara, Fernández andrea, itaundu deustazu ze neurri hartzeko asmoa daukan Ahaldun Nagusiak, inbersinoa eta jarduera ekonomikoa erakargarriagoak izan daitezkan; erantzun egin deusut, inplementetan gabilzan neurri guztiak esanez, eta zuk dinostazu ez deusudala erantzun. Ba, zera, errepikau beharko deusut, hainbat ekintzatan murgilduta gagoz, gure enpresen balio-kate osoarentzat beharrezkoa eta garrantzitsua dan ingurune bat sortzeko. Eta adibideak emoten deusudaz, jorratzen gabilzan trantsizino guztiak, garrantzitsuak diranak automobilgintzaren arloan, aeronautikean, energian, mugikortasun jasangarrian, personen eta jagoletzaren alorrean, aukera-nitxo barrietan, jagoletzan eta osasunean... horri guztiari gabilz aurre egiten, eta erakunde hau, Aldundia, jardun horren parte da. Industria da? Bai, eta barritzea da, eta ikerketea, eta gure enpresei eta gure sare osoari laguntzea, hor egon daitezkan eta hor egoten segidu daian.

Horrenbestez, erantzuten ez deusudala dinozunean, ez dakit zer gehiago esan behar deusudan. Oso argi daukagu Bizkaian industria izan behar garala, eta industria izaten segidu behar dogula. Baina industriak ez dau funtzionetan *per se*, industriak funtzionau egiten dau, eta mantenidu egiten da, barriro inbertiduten daualako, eta berari lotutako ikerketa-eta barrikuntza-elementu oso garrantzitsuak dagozalako.

Zuk beti aitatzen dozu industriaren BPGa, eta industriaren BPGak hazten segidutea behar dogu, baina ez ahaztu industria horregaz loturea daukien zerbitzu aurreratu

guztiaz. Ez ahaztu sektore aurreratu horreetaz, manufaktura-industria bera bezain garrantzitsuak dira-eta, edo garrantzitsuagoak; bata ez da bestea barik biziko, horretaz konturatu gara. Eta guk, administrazioa garan aldetik, bultzadea emon behar deutsegu industriagaz lotutako zerbitzu aurreratu horreei.

Datuak emongo deusudaz: Bizkaiak, eta Euskadik, momentu honetan, % 35etik gorako BPGa daukie industriari eta zerbitzu aurreratuei lotuta, eta hurrengo urteetan BPGaren % 40ra heldu behar gara. Hori da lantzen segidu behar doguna, eta lagundu, lagundu egin behar dogu, industria-arloko enpresa gehiago sortzeko, baina barrikuntza-unitateakaz batera.

Erakarpen-politikea aitatu deustazu. Garbi daukagu gu beste lurralde batzuek lehian gabilzala, baina ez Espainian bakarrik, ez estatuan bakarrik, Europagaz eta munduagaz lehian gabilz. Halan gabilz eta denok gara jakitun, baina gure posizinoak, inbersinoak erakarteko gure politikeak, badaukaz printzipio batzuk be, baremo batzuk, parametro batzuk, eta gustetan jaku horreek betetea. Ezin gara edozelan hazi, edozein modutan, oso argi daukagu hori.

Horrenbestez, errepikau egingo deusut, inbersino bat erakarri gura dogunean, landu egiten dogu inbersino hori, baina Batzar Nagusi honeetan beti kritiketan dogun gauza bat eragozteko: inbersinoa deslokalizatzea. Oso erraza da enpresa bat erakartea gaur, baina, 3 urte barru kontua ez dabilela ikusten dauanean, deslokalizatzea. Eta zer dakar horrek? Haustura itzela, bizitza-proiektuen hausturea, lanpostuak galtzen diralako. Hori eragotzi behar da, eta zelan eragozten da? Haregaz batera, beraren barrikuntza-unidadeak erakarrik. Enpresa hori erakartean, erakarten dan momentu beretik, behartu egin behar da, edo lagundu egin behar jako, gure ingurunea zein dan azaldu, eta enpresak hemen berrinbertidu behar dauala esan, eta bere barrikuntza-unidadeak hona ekarri behar dituala. Hala eginda, ez dogu inbersino hori blindauko, baina askoz gehiago sustraitzea lortuko dogu. Parametro horreekaz funtzionetan dabe erakunde honeek, eta, horreen artean, Bizkaiko Foru Aldundiak. Holan egiten dogu erakarpen-politikea; ez laguntza zuzenak emonez, dirua emonez, etorri daiten, ikusi daian, eta gero erraz deslokalizau daiten. Horregaitik, printzipio horreek eta baremo horreek oso, oso garrantzitsuak dira guretzat.

Hain zuzen be, berrinbertiduteko, barritzeko, fiskalidate egokia daukagu, eta kenkariak dagoz inbersino finkoen alorrean, kenkariak barrikuntzaren alorrean, Soziedadeen gaineko Zergaren 64 bis artikularen kenkaria... Tresna horreek guztiak ez dira existiduten estatuan, Zerga Administrazinoko Estatu Agentziak ez daukaz, guk bai. Zertarako? Barriro dinotsut, enpresa horreek eta etorri daitekezan inbersino horreek gehiago errotzen ahalegintzeko.

Fiskalidate aiatu deustazu ostera be. Hara, bidesariak, esan dautsudanez, bidesariak balio txikia dira esparru horren barruan, edo faktore esanguratsu horreen barruan. Fiskalidate murriztua proposau deustazu, nik ulertzen dot zure eredia, esaizu argi, zure eredia Madril da. Gainera, oso emoitza ona euki dozue hauteskundeetan, hara. Baina nik adierazo gura deusut hori ez dala ezelan be geure eredia. Ez daukat denbora luzerik, eta labur esango deusut. Begiratu, Madrilen, persona aberatsenen % 20, pobreenen % 20gaz konparauta, Europa osoko ezbardintasunik handiena Madrilen dago. Hori dakar eredu horrek, guk ez dogu gura eredu hori. Guk oreka fiskala gura dogu, enpresak erakartea adierazo deusudan moduan eta adierazo deusudan ereduaren arabera, baina lan handia egin behar dogu, ezbardintasun horreek eragozteko. Ez da gure eredia; zurea bai beharbada, baina, barkatu, gurea ez. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor diputado general. 4º punto del orden del día:

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

4.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2021/0002015](#))

Autor: Fernández Medrano, Héctor (EB)

Asunto: Las implicaciones para Bizkaia de la ampliación del museo Guggenheim.

Documento Principal:
([R.E.11/E/2021/0002015](#))

Expediente: ([11/B/18/0002529](#))

4.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2021/0002015SE](#))

Egilea: Fernández Medrano, Héctor (EB)

Gaia: Guggenheim Museoa zabaltzeak Bizkairako izango leuken eragina

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0002015SE](#))

Espedientea: ([11/B/18/0002529](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Es el turno del proponente. Así pues, señor Fernández Medrano, tiene usted la palabra.

El Sr. **FERNÁNDEZ MEDRANO** jaunak: Muchas gracias. Buenos días a todos y todas.

Honezkerok hamar urte baino gehiago bada be gaiaz berba egiten dala, Guggenheim handitzeaz, orain dala urtebete, gitxi gorabehera, Euskera, Kultura eta Kirol Batzordean horretaz itaundu geuntsun. Momentu haretan erantzun euskuen ez zala lehenasunetako bat, zelanbait esatearren, Aldundiarentzat, eta gitxiago museoarentzat berarentzat, COVIDak eragindako egoera zala-ta galera ekonomikoak leuntzen ebilen eta. Are gehiago, komentau euskuen neurri horretako zeozer Plan Estrategikoan sartzeko hausnarketa sakona beharko zala.

Abenduan, ordurako Europako funtsen promesea egoala, zabalkunde-proiektua agertu zan funts horreetaz baliu gura daben ekimenen oinarritzko zerrendean. Orduan ikusi genduan beharrezko hausnarketa ha, antza danez, eginda dagoala lehenagotik, eta galdu ezin dan aukera bat dagoala esaten da.

Orain dala gitxi, gai honen ibilbidearen azken puntuan, Guggenheim Fundazioak Urdaibaiko Guggenheimerako zabalkunde-plana berreskuratu eta eguneratu eban, baita aurkeztu be. Alde ekonomikoari jagokonez, oker ez banabil, 127 milioi euro dira, eta asmoa da horreetatik 81, gitxi gorabehera, europar funts ospetsuakaz finantzatzea. Egia da oposizioaren hutsegitea izan dala beharbada gai honetaz abenduan bertan interpelau ez izana, zerrendean agertu zanean, baina horregaitik, zelanbait, orain egiten gabiliz interpelazinoa. Ez dakit nork erantzungo deustan, Loreak edo Unaik.

Horreek holan, itaundu genduan lehenengo puntua zan funtsezkoena, hau da, zergaitik babesten dauan Aldundiak Guggenheim Fundazioaren proiektua, eta zer beharizanetan oinarrituta. Esan gura dodana da, batez be, ea nora joango lirateken Next Generation EU funtsak. Esan dot beste esparru batzuetan, galdera honen arrazoia da uste dogula, edo ikusten dogula, Bizkaia ez dala basamortu bat kulturearen aldetik, eta ugariak dirala mota askotako kultur ekimenak. Zergaitik egin apustua karta bakar baten alde? Eta zergaitik karta bakar hori fundazio pribatu bat izan behar da, guztiz sendoa, eta ez alde ekonomikotik bakarrik, eta nazioarteko zabalkunde ia infinitukoa? Gure eretziz, Next Generation EU funtsak, finantziarazino trerrez edo mekanismoaz berataz egin daikergun balorazinoa albo batera itxita,

suspertze-tresna dira, egin diran asmo-adierazpenen arabera. Asmo horreek pandemiak eragindako egoeratik indartuta urteteko aukerean daukie oinarria, kate ekonomiko eta sozialak konpontzeko aukerean, etab.

Horrenbestez, eta ildo horretan, geure buruari itauntzen deusagu ea, zelan edo halan, ez gabilzan bazterrean ixten Bizkaiko beste kultur eragile horreek guztiak, apalagoak, eta seguruenik horrexegaitik Europako suspertze-funts horreen premina handiagoa daukienak. Geure balorazioa eginda daukagu beste leku batzuetan, jakina, eta haxe da: Guggenheimek ez daukala behar ezelango suspertzerik, badauka indarririk berez, eta urteroko aurrekontu orokorraren bidez emoten deusagun milioietako kultur hamarrenaz gainera, krisi honi eta seguruenik datozen guztiei aurre egiteko gaitasun nahikoa eta sobera daukalakoan gagoz. Orduan, zergaitik, guk defendauko geunkean banaketaren planteamenduaren orde, apustua egiten da ustez ailegauko dan kapitala kontzentretako fundazino pribatu baten megaproiektuan? Megaproiektu berdea, hori bai.

2. eta 3. puntuak ildo beretik doaz, uste dot. Gure itauna honakoa da: zer inpaktu eragin daike proiektuak eskualdean eta Bizkaian, alderdi guztietatik begiratu? Kulturala, ekonomikoa, ekologikoa, etab. Izan be, gure ustez, proiektuaren ezaugarriak dirala-ta, askotariko interesak, aukerak eta motibazioak alkartzen dira bertan.

3. puntua hau da: zelan ikuskatu gura dau Aldundiak alderdi horreen guztien arteko alkarrekintzak (turistikoa, kulturala eta abar) onbidean egiten dirala, zelan ikuskatu daiteke proiektuaren alderdien arteko hartu-emon hori, eta ze balorazio egin eben proiektuaren planaz –hau zehatzagoa da– Urdaibaiko Biosferaren Erreserbako Patronatuko gainerako kideek? Hau da, proiektuaren alderdiez galdetzen dogu, ondorioez, eta hareen kontrolaz. Hori da interpelazino 2. eta 3. puntuen ildo.

Esan beharra dago museoko zuzendari nagusiak modu egokian azaldu euskula, ildo zuzendari batzuk daude, gitxi gorabehera argiak, proiektuaren aurreko beste bersinoetatik hona barrero formulau diranak, jakina, eta horreek gauzatzeko azterketa ekonomiko bat, baina askoz gehiagorik ez. Pentsetan dot orain garatzen dabilen lan bat dala, eta, azken puntuan ikusiko dogun legez, Europako funts horreek heltzearen edo ez heltzearen menpe dagoala. Pentsetan dot proiektuaren premiseak nabarmen aldatu dirala haren gaineko beste komentario batzuekako, bera egon dan beste eztabaida batzuk egon dirala, esate baterako, Alderdi Sozialistak iraganean proiektu beragaz euki eban zuhurtzia bertan behera ixteko. Eta egia da, ekoizpen artistikoa eta natura edo ekologia bikotea, edo binomioa abiapuntutzat hartzeak zelanbait leuntzen dau, baina ez dau disolbiduten, proiektua dala-ta Bizkaiko mugimendu ekologistak beti euki dauan susmo txarra. Esan leiteke ez dala mamotreto bat eregiko Urdaibaiko Biosferaren Erreserbaren erdian, eta, beste alde batetik, esan leiteke asmoa dagoala, asmoa behintzat, bisitari-kopurua eta proiektuaren ingurumen-inpaktua gitxitzeko.

Jakina, ekologiarentzat eta Biosferaren Erreserbarentzat argiro iraingarriak ziran aukera horreek baztertuta, uste dogu proiektuaren jasangarritasunak gai kezagarria izaten segidu daikeala orokorrean, baina aurrerago egin beharko dogu berba horretaz, egitasmoa garatu ahala. Halanda be, gure susmoa da bai alderdi ekologikoa, bai alderdi akademikoa, ikerketearena, bai kultur ekoizpenaren edo suspertzearen gaia, planteau diran moduan, zelanbait bektore turistikoaren azpian egon leitekezan bektoreak dirala, eta turistikoa izan leitekela bektore nagusia, edo esku-hartzearen ardatz nagusia. Eta, hara, turismoak ez dau ezer ulertzen beste alderdi horreetaz.

Horregaitik itauntzen dogu zer eretxi daukan Patronatuak, eta, hain zuzen be, Aldundia eta Eusko Jaurlaritza ez diran Urdaibaiko Biosferaren Erreserbako Patronatuaren parteek, profil teknikoagoa daukien parte-hartzaileek edo kideek, esan daigun, zabalkunde-proiektua hortxe kokatzearen gainean. Baina ez hori bakarrik, uste dot itaun bi honeek, zelanbait, planteetan dabela ez bakarrik zelan kontrolauko diran lan-ildo horreen eta euren

ondorioen alkarreraginak, baizik eta, aldi berean, eta hemen ez nabil iragarpenik edo auguriorik eskatzen, zabalkunde hori nork zuzenduko dauan. Uste dot itaun hori funtsezkoa dala, ez bakarrik inpaktu ekologikoa, edo alderdi turistikoa: nor izango dan proiektu honen liderra. Dana egongo da Guggenheim Fundazioaren esku? Zein izango da Aldundiaren zeregina?

Ildo beretik, azken galdera aurreratzen dogu, honako hau: ze organismo arduratuko litzateke funtsak kudeatzeaz, jaso ezker? Eta batez be, zelan arduratu leitekez Bizkaiko Foru Aldundia eta Eusko Jaurlaritza ekimen hau garatzeaz Europako finantziazio barik? Beste mota bateko galdera da hori, baina uste dogu funtsezkoa dala. Zabalkunde-proiektua publikoki ezagutarazo zan lehenengo momentuan, alde batetik aitatu zan, edo Bidarte jaunak aitatu eban, zabalkunde egitea finantziazioa hartzeari lotuta egoala, eta, batez be, finantziazio horren iturria Europako funtsak izateari. Baina, bestetik, aitatu zan moduren baten edo bestean aurrera atera ahal izango zala, Europako funtsen balizko laguntza hori barik be, beste dimentsino bat emonda.

Interesgarria da jakitea ze momentutan gagozan eztabaida honi jagokonez, ekimenak ze bide hartu daikean ikusteko, eta, ildo horretan, galdetzen dogu ze neurritan dan proiektu hau Europako ustezko funtsen menpekoa. Horrek adierazoko deusku be, zelanbait, ez nork gura dauan egitasmoaren buru izan, baina bai nork daukan interesik handiena zabalkunde hau egiteko; izan be, uste dogu proiektu honen etorkizunaren gaineko erantzunaren arabera jakingo dogula, Europako dirua heldu edo ez heldu, nork daukan benetako interesa Guggenheim museoaren zabalkunde-proiektu hau aurrera ateratzeko.

Eta horixe da gaur Elkarrekin Bizkaiak hona ekarri dauan interpelazioa.
Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Fernández Medrano. En el turno de réplica, tiene la palabra el señor diputado general.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak: Gracias, señora presidenta. Buenos días de nuevo.

Bueno, ha hecho usted varias preguntas, señor Fernández Medrano, y yo en este caso empezaría por la base. Base que es muy importante en mi opinión, y es imprescindible mencionarla. Estamos cumpliendo la palabra dada hace ya algún tiempo, en general, como sociedad. Quiero recordarles que, en su momento, el museo Guggenheim Bilbao aprobó un plan estratégico, y en ese plan estratégico, para que el museo y lo que él supone siguieran siendo referentes a nivel internacional, pues esa ampliación la situaban ahí, en ese plan estratégico.

La entidad que está promoviendo este proyecto es el museo, pero es conecedor de que cuenta con el apoyo total, total, de esta Diputación Foral de Bizkaia. ¿Por qué esa característica, por qué es así? Pues por un doble motivo. Por un lado, porque somos patronos fundacionales del Patronato, y dentro del mismo, como ustedes saben, la Diputación tiene mucho que decir; y por otro lado, porque también es propietaria, o titular de los derechos, de los terrenos donde el museo está planteando su ampliación o su extensión. El museo sabe que somos sus acompañantes en ese viaje, que compartimos totalmente su objetivo; ahora, en cambio, toca decidir cuál es el camino más adecuado para sacar eso adelante, dar los pasos necesarios para ello, y que cuando se den esos pasos, se den bien.

Eta galdera da: zergaitik emoten deutso babesa Bizkaiko Aldundiak zabalkunde-proiektu honi? Bueno, nik apur bat eskema modura esaten deusut, proiektu hau, esan ohi dodan legez, biribila dalako; proiektu berezia da, gune berezian, eta, gainera, momentu berezian. Proiektu hau garai barri honetako lehenengo proiektua izan daiteke, gauzak beste

modu baten egiteko lehenengo proiektua, beste era baten, errealidade ezbardin baten. Kultura eta jarduera ekonomikoa buztartzen dituan proiektu bat, baina ingurumenaren babeseta be buztartzen dauana, eta, batez be, lurralde-koheinoa, lurraldeko eta Euskadiko biztanleen bizikalidadea hobetzeko.

Horregaitik esan dot proiektu biribila dala, Europako printzipio horreek beteten ditualako. Kulturari laguntzea da, sortzaile gazteei batez be, eta bestelako modu baten egitea da, baina marka baten babesagaz, daborduko danok ezagutzen dogun arte-munduko ekimen erreferentzial baten babesagaz, eta halan izan da sortu zan momentuan beraren inguruko eztabaidaren bat sortu zan arren, baina orain danok dinogu Guggenheim marka erreferentziala dala, eta lurralde honi laguntza handia emon eta ekarpen handia egin deusala.

Ingurumena babestea da, Biosferaren Erreserba gehiago jagoten laguntzea, beraren babeseta handitzea. Eta, zelan egingo dogu? Ba, besteak beste, gaur egun Erreserba horretan, Erreserbaren erdi-erdian, egiten diran industria-jarduera batzuk ateraz. Ontziola bat eraikin ikoniko bihurtuz, ingurumen-eremu horretan oso txertatuta egon behar dana, Dalia eta halako aurri industrialak berreskuratuz, sarbide jasangarria planteauta, zuk esan dozun legez, oinez, bizikleta, trenez, autorik ez. Gehieneko bisitari-kopuru bat ipinita, jente-multzo handi eta pilaketa barik, urteko hilabete jakinetan bakarrik zabaltzea planteauta, ontziolaren aldean, gaur egun ontziola dan alde horretan. Erreserbari, Urdaibairi, errespetu osoa daukatsan proiektua da, baita lurraldean bizi diran personei be.

Jarduera ekonomikoa sustatzea be bada, halan da, bai, eskualdearen etorkizunerako beste osagai bat, ekarpena egiteko proiektu bat, ez ezeren ez inoren kontrakoa, ekarpena egingo deutso eskualdeak daborduko lurraldean egiten dauanari.

Guggenheim Bilbao museoak, arestian esan dodan moduan, agertu dau ahalmen ekonomiko eragile hori, beste proiektu batzuei be eragiteko, eta ondorioz, hori ona da egonkortasunerako, Gernikako itsasadarrerako eta Urdaibai osorako. Eskualdeen arteko bardintasuna bultzatzea da, proiektu honek behin betiko, edo modu esanguratsuan, igonarazo daikez Gernika eta Urdaibai eskualde osoa. Alternatiba da, eskualdearentzako konpromisoa eta etorkizuna, eta ez daukat zalantzarik, zuek ezagutzen dozuezan ezaugarri horreekaz egin ezker, ona izan daitekela eta hobeak egingo gaituela danok, eskualdea, lurraldea, Euskadi... baita be, jakina, europar printzipio horreekaz, Europar Batasuna bera be bai.

Era berean, ezin da ukatu bultzadea izango litzatekela Guggenheim museoarentzat, nazioarteko enbaxadorea dan aldetik, eta museo sustatzen segidu behar da, erakutsi dau-eta egin jakon ekarpena baino askoz gehiago emoten deuskula atzera, BPGari jagokonez eta beste proiektu batzuk erakarteari jagokonez. Inbersinoa biderkatzen dau.

Horrenbestez, proiektu jasangarria da alde guztietatik ikusita, eta horixe da azken hamarkadean, azken urteetan, eta batez be azkeneko honetan ikasi doguna, proiektu jasangarria egin behar dogula, jasangarria zalantza barik, ikuspuntu guztietatik. Ingurumenaren ikuspuntutik, baina aurrekontuak erabiltearen ikuspuntutik be bai, jakina.

Next funtsez itaundu deustazu, zer jazoko dan heltzen ez badira, helduko diran ala ez, edo dana dalakoa. Hara, kamara honetan bertan esan nebana esango dot oster, hau da, Europako funtsak etorri edo ez etorri, proiektu jakin batzuk derrigorrez egin behar doguzala, lurraldearentzat onak diralako. Next funtsak hartzeko modukotzat markatu doguzan proiektu guztiak onak dira lurraldearentzat, eta funtsak ailegau edo ez, denpora kontua da, orain ezin bada geroago egin beharko dira. Baina onak dira hurrengo belaunaldietan Bizkaia hobe eukiteko, zalantza barik. Eta hau, barrero dinot, proiektu horreetako bat da.

Europako funtsak heltzen badira, proiektuak arinago egingo dau aurrera. Baldintza guztiak bete ezker, besteak beste, Next funts horreen aplikazioak iraungitze-data

daukalako, dakizuen moduan. Eta heltzen ez badira, erritmoa geldoagoa izango da, eta itxaron beharko dogu, eta urte gehiagoan egin, geroago egin.

Hori guztiori esanda, helduko dira funtsak? Ba, ulertuko dozu, nik oraintxe ez dakit, ez dakit. Museoa proiektua garatzen dabil orain, zuek badakizue zelan adierazo jaken, ideia nagusien lekuko izan zinien, eta oraintxe ideia nagusi horreek proiektu zehatz baten islatzen dabilz. Baina beharrezko proiektua da, xehe-xehe finkatzen dana, xehe-xehe, kakotx artean, xehe-xehe hartzen ditu kontuan alderdi kultural eta museistiko guztiak, ingurumenari jagokozanak, alde ekonomikoa eta erakarpena, baita ondare kulturalako ingurune baten txertatzea be, eta ondare kulturalako ingurune baten, ingurumenaren ikuspegitik.

Elementu horreek guztiak jorratzen dabilz. Azpimarratzen dot aukera euki zenduela ideia zentralak ezagutzeko, orain museoa dabil proiektua gauzatzen, eta prest dagoanean, logikoa danez, eremu guztietara eroango da; hemen dagozan taldeei be helarazoko jake, ideia nagusiak helarazo ziran legez. Eta gero, jakina, EU funtsei be helarazoko jake proiektua xehetasun guztiakaz prest dagoanean, momentu horretan hareei be bialdu beharko jake.

Hasierako analisi juridiko eta teknikoaren arabera, hasiera baten bete egiten dira legezko baldintza eta baldintza tekniko guztiak, ikuspuntu danetatik, errealidade bihurtu ahal izateko. Sektore bakoxtaren ikuspuntutik, esan gura dot, eta, jakina, ingurumenarenetik be bai; uste dot, honenbestez, proiektu honek ezin hobeto egiten dauala bat berreregite-funts horreen espirituagaz, eta finantzatzeko moduko eredu dala. Errespetuz eregitea edo berreregitea, jasangarritasuna eta personen ondoizatea kontuan eukita, esan dodan eta barriro dinodan legez, Europako funtsak apliketako oinarrizko printzipioetako bat da.

Europak proiektu honegaz bat egiteak be, neure eretxiz, bermea emongo leuskio proiektuari, proiektu global bihurtuko leuke.

Me pregunta usted, por otra parte, por la fiscalización de las diferentes partes del proyecto. Bien, yo le voy a dar la única respuesta posible. Este proyecto, como otros, necesitará todas las autorizaciones sectoriales de las administraciones, todas y cada una, las de la Diputación, en lo que a ella le atañe, pero también las de las demás administraciones, y ahí tenemos a la administración del estado, al Gobierno Vasco y sus autorizaciones interinstitucionales, las autorizaciones municipales. Tendrá que obtener todas.

¿Cómo se gestionará? Bueno, habrá que ver también la gestión, pero quiero dejarle clara una cosa, las cantidades que se perciban de Europa, si algo se va a controlar, va a ser a dónde y cómo van a ser destinadas. Hasta ahora, ya sabemos cómo hemos gestionado las administraciones vascas, también la Diputación, esas cantidades y esos fondos provenientes de fuera, y así lo vamos a hacer, con todas las garantías, no tenga usted ninguna duda acerca de eso.

Acabo ya. Creo que esto hay que trabajarlo, hay que trabajar en lo que a los fondos se refiere, ustedes ya lo saben, y ha mencionado usted que hemos tenido ya conversaciones internas sobre ese tema, también es cierto que ese trabajo conjunto es importante hacerlo con partidos y agentes diferentes, pero si la Diputación está metida en este proyecto es porque merece la pena, merece la pena, porque cumple todos los principios a los que me he referido, y entre esos 4 principios, entre otras cosas, está el hecho de que va a mejorar la calidad de vida de los vizcaínos y las vizcaínas, y de los vascos y las vascas. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Diputado General. En el turno de réplica, tiene la palabra el representante del grupo Elkarrekin Bizkaia, señor Fernández Medrano.

El Sr. **FERNÁNDEZ MEDRANO** jaunak: Gracias, señora presidenta, y gracias, señor diputado general, por su respuesta.

Esan beharra daukat egia dala planteamentu edo pertzepzino ezbardinetatik abiatzen garala sasoi baten Guggenheim efektuak eragindakoa baloratzeko orduan. Eta egia da, aitazten izan dot beste baten, nire ustez gehiegizko konfiantza dagoala, gaur egun balizko bigarren Guggenheim efektu horrek eragin ahal dauanaz. Pentsetan dogu ezin dala errepikatu, gagozan egoera sozioekonomikoagaitik, eta uste dot eztabaida egin geinkela, beharbada ez Guggenheimek aberastasunari jagokonez lurralde honi egin deutsan ekarpenaz. Argi dago, hori bai, ospea ekarri dauala, bai lurraldeari, bai, seguruenik, museoko kudeatzaileei eurei be.

Orduan, uste dot ekimen honentzat Europako funtsak proposatzeko planteamentua gehiegizko itxaropenetik abiatzen dala, ekimenak lurraldeari ekarri ahal deutsanaz.

Hori holan izanda, ulertzen dot, eta ez dakit hori gakoa izango dan erabagiteko funtsak emoten diran ala ez diran emoten, proiektu bakarragaz beteten dirala, zelanbait esatearren, Europako funtsetan aurreikusita dagozan osagai edo proiektu bat baino gehiago. Hau da, alde ekologikoa dago, kultur produkzioaren alde, 24. osagaia dago, kultur industria birbaliotzea, eta abar. Niri begitantzen jat, eta hori da lehen adierazo gura izan dodan arriskua, danaren aldeko apustua egitea ezeren aldeko apustu ez egitea bihurtu daitekela. Eta horregaitik jakin gura dot zer funtzino daukan, proiektuaren barruan, beraren alderdietako bakotxak.

Edozelan be, egia da, eta hau barriro dinot, begitantzen jaku zenbateko hori eskatzea neurritz kanpokoa dala, eta segiduten dogu pentsetan diskriminatzailea dala, zelanbait, Bizkaiko beste kultur ekimen batzuentzat. Baina ikusten dogu hori eztabaidatik kanpo dagoala, badagoalako zerrendean eta badagoalako proposauta.

Irudipena daukagu hemen, kultur kontu bat baino gehiago, merkataritza kontu bat dagoala tartean, horregaitik aitatu dot turismoa. Gu halango kultura hutsalaren, itxurakeriazko kulturearen kontra egongo gintzatekez. Zer esan gura dot? Ba, zelanbait, zabalduko dan kultureak, edo mota honetako proiektu baten landuko dan kultureak, itxuraz, kapitalismoaren zabalkundearen berezko kulturea izateko trazea daukala, badirudi-eta turismoa bihurtzen dabilela gure probintziako eskualdeentzat monolabranta bakarra.

Neure eretxiz, hori azkenean holan bada, gogoratu daigun turismoa ez dala kulturea, turismoa negozioa dala, eta, ildo horretan, aspaldian hemen danok ados egon ginan turismo jasangarriko eredu bat lantzen hasteko, pena emongo leuskit *de facto* Guggenheim Fundazionak aurrera eroatea, eredu hori idatzita egon baino lehenago. Gogoratu daigun, turismoa ez da kulturea, turismoa negozioa da, eta bermatu beharko geunke leku egokia beteten dauala. Ze esan gura dot? Uste dot aukerea dagoala, hemen, kultura baino politika gehiago egoteko, baina sumoa da, oraindino jagon behar doguna, pausurik pausu proiektua zehaztuz doan heinean, aitatu dan legez.

Beharrezkoa da, eta holan momentua aprobeitxauko dot, noranzko horretan egiten diran pausuetan konpromisoa egotea, planak, proiektuan egiten diran aurrerapausuak eta abar entregetako. Baina lidergoaren gaia aitatu gura neuke barriro, zelanbait zehaztu barik geratu da-ta. Nire ustez, laguntza ekonomikoaz gainera, erakunde legez daukazan gestino eta kontroleko betebeharez gainera, eta Patronatuaren parte izateaz gainera, interesgarria izango litzateke Aldundiak, eta haregaz lotutako organismo guztiek, zeregin garrantzitsuagoa eukitea proiektu honen garapenean, eta hori da gure taldeak gai honi jagokonez daukan kezka edo nahietako bat, inplikazino forala, inplikazino publikoa.

Esan dodan legez, pausurik pausu aurrera egin ahala, gustauko jakun informazino-kanal bat eukitea, ideia hau zer edo zer konkretuago izan daiten guretzat, eta ez daigun euki eztabaidarik usteen gainean. Edozelan be, eskertzen dogu eztabaidea.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Fernández Medrano, y en el turno de réplica, tiene usted la palabra, señor diputado general.

El Sr. **REMENTERIA MAIZ** jaunak: Eskerrik asko mahaiburu andrea.

Señor Fernández Medrano, yo tengo que agradecerle cómo ha planteado usted la pregunta, bueno, y es lógico dentro de la misma que saque también a relucir las dudas que usted tenga. Fue importante compartir esas ideas, y a medida que el proyecto vaya evolucionando, tendremos que compartir eso también.

Esan dozu ona izango litzatekela Aldundiak zeregin garrantzitsuagoa eukitea, eta esandakoa jaso dot. Argi dago garrantzitsua izan behar dala sortzezko patrioiak garan heinean, baina, baita be, aitatu dodazan lurzoruen titulartasuna eta eskubideak daukaguzan heinean. Hori be garrantzitsua da.

Ez daukat esateko gehiagorik, galdera baten gainean izan ezik, ez jat ahaztu: ze eretxi daukien Erreserbako Patronatuko kideek. Hara, berba egin da Urdaibaiko Biosferaren Erreserbako Patronatuko arduradunakaz, baina, ulertzekoa dan legez, proiektuak xehetasun guztiak euki behar ditu eremu guztietara xehetasunez helarazo ahal izateko, ildo horretan.

Esan gura deutsut, era berean, Erreserba, juridikoki, modu zehatz baten egituratuta dagoala, hau da, Erreserbako gune geografiko batzuk ez dira Erreserbako Patronatuaren menpekoak, udal-plangintzen arabera antolatzen dira, eta udalek daukie eskumena hareen gainean. Proiektu honetan, Daliako proiektua hiri-lurzoruan dago, eta ontziolako proiektua be udal-plangintzaren arabera antolatu beharrekoa da, baina itsasadarra konektetan dauanari eta beraren aurreko kontu guztiei jagokenez, logikoa dan moduan, Erreserbak bere eretxia emon behar dau, informau behar dau. Izan be, momentu honetan itsasadarrari jagokona, pasealeku bat ipinteko egin diran inbersinoak, Biosferaren Erreserbako Patronatuak berak egin ditu.

Horrenbestez, garrantzitsua da sektorial guztiak eukitea, onespén guztiak, eta proiektua ezaguna izan daitela zentzu horretan. Tomo nota, muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor diputado general. 5º punto del orden del día:

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

5.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
([R.E.11/E/2021/0002036](#))

Autor: Arriola Alzola, Iratxe (EHB)

5.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
([11/E/2021/0002036SE](#))

Egilea: Arriola Alzola, Iratxe (EHB)

Asunto: Corredor Vasco del Hidrógeno.

Documento

[\(R.E.11/E/2021/0002036\)](#)

Expediente: [\(11/B/18/0002542\)](#)

Principal:

Gaia: Hidrogenoaren Euskal Korridorea

Dokumentu Nagusia: [\(11/E/2021/0002036SE\)](#)

Espedientea: [\(11/B/18/0002542\)](#)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Es el turno de la apoderada proponente. Así pues, tiene usted la palabra, señora Arriola Alzola.

La Sra. **ARRIOLA ALZOLA** andreak: Muchas gracias, señora presidenta, buenos días a todos y todas.

El 12 de abril, en la Comisión de Promoción Económica, la diputada Ainara Basurko hizo una comparecencia en torno al Corredor Vasco del Hidrógeno, a petición del grupo Elkarrekin Bizkaia.

En aquella comparecencia, la diputada Basurko dio diversa información sobre ese proyecto: que está incluido dentro de los fondos Next Generation, los objetivos, los y las participantes, y los posibles proyectos.

Aparte de eso, hizo mención a la función que el Parque Tecnológico Ezkerraldea-Meatzaldea y el Energy Intelligence Center tienen en el desarrollo del hidrógeno.

En la comparecencia, la diputada Basurko habló únicamente del hidrógeno verde, y es evidente que en una comisión es difícil dar explicaciones extensas sobre un tema tan amplio, y por eso creemos que es normal que varios temas quedaran sin aclarar. Por eso planteamos esta pregunta.

El desarrollo del hidrógeno ha acaparado un gran protagonismo en los últimos meses, y la opinión que la sociedad pueda tener sobre ello se basa en los mensajes que llegan desde las instituciones, y, normalmente, los mass media. Pensamos que este tema hay abordarlo desde diferentes ángulos y puntos de vista, y ese es el objetivo de esta pregunta, poner sobre la mesa otros argumentos y opiniones, y conocer las intenciones de la Diputación.

Creemos que no se debe mitificar, ni tampoco demonizar. Que hay que analizar su lugar y su oportunidad, y situarlo dentro de una planificación técnico-económica, concretamente, incluirlo dentro del plan de transición energética de la Comunidad Autónoma Vasca. Todavía no conocemos el plan de transición energética, ni el de la Diputación ni el de la Comunidad Autónoma Vasca, es más, tampoco sabemos cuál es el plan de descarbonización, ni si existe siquiera. Estas Juntas Generales declararon la emergencia climática hace dos años, en los presupuestos de 2020 se incluyó un presupuesto de 44.000 euros para redactar el plan sobre cambio climático, y la exdiputada Elena Unzueta, en la ejecución de gastos de 2020, dio a entender que no se había gastado un solo euro en hacer ese plan, porque se decidió esperar. ¿Esperar a qué? Pues no lo sabemos. A ver qué se dice, qué va a pasar...

¿Qué opinión nos merece esto? Estamos casi a final de curso, ¿no?, julio está llamando a la puerta, y tenemos varias asignaturas troncales por aprobar. La transición energética, un plan con ese objetivo; el cambio climático, qué plan va a haber para hacerle frente; plan de descarbonización... Y ahora aparece un documento llamado estrategia, la estrategia del hidrógeno, como si fuera una asignatura optativa, y se presenta sobre eso un informe de 56 páginas, que se llama estrategia. Aquí está, esto es lo que se ha publicado, la estrategia del hidrogeno, de 56 páginas, pero esto no aparece en ninguna planificación, ni en el

plan energético de la Comunidad Autónoma Vasca, ni en el plan industrial, ni el plan de transportes... Están aquí, y no hay ni una referencia al hidrógeno. Ni en el Plan de Energías Renovables, aparecen la geotermia, la energía marina, la biomasa, la fotovoltaica, la eólica, pero del hidrógeno nada. En el transporte, lo mismo. El plan del hidrógeno, en documentos oficiales, cero. Al igual que el plan del sector industrial; referencias al hidrógeno, cero,

Hay una pequeña mención, y la voy a leer, ya que es muy breve, y dice “impulso de otros combustibles alternativos”, y es tan breve la mención, que dice “y otras alternativas más lejanas a conseguir una posición de mercado, como el hidrogeno en pila”. Esa es la única mención en la Estrategia Energética 2030.

Por lo tanto, nos parece que esta estrategia del hidrógeno está aislada, sin relación con el resto de planes sin unión con las políticas de transporte, energía e industria. Y un buen gestor, o una buena gestora, debe tener un plan: ¿por qué?, ¿para qué?, ¿cuánto?, y debe tener bien definidos todos esos aspectos en las políticas públicas.

En los últimos meses ha habido un boom del hidrógeno, pero ¿qué hay detrás de todo ello? ¿Viene impulsado por los intereses de las empresas gasísticas, a raíz de los fondos europeos? No lo sabemos. El uso del hidrógeno no es nuevo, se ha usado durante años en distintos sectores, hay países con amplios planes sobre eso, los Países Bajos, Noruega... La Comunidad Autónoma Vasca no ha tenido nada así hasta ahora, pero bueno, ahora ha aparecido la llamada estrategia.

También hay otros aspectos referentes al hidrógeno que no se mencionan. De momento, la falta de rentabilidad, y que hasta ahora no ha tenido gran viabilidad, ni económica ni energética. No sé qué datos manejan ustedes. El hidrógeno tiene problemas que no se han solucionado, de transporte y almacenamiento, y queremos conocer su opinión sobre todo ello.

En nuestra opinión, lo que hay que aclarar es cuáles son los verdaderos objetivos e intenciones de la Diputación. En el estado, en el Estado Español, la estrategia del hidrógeno se basa únicamente en el hidrógeno verde, ¿y en Bizkaia de qué hidrógeno están hablando ustedes, del verde o del azul? Creemos que habría que aclarar al menos eso. A nuestro modo de ver, la intención de sus proyectos es prolongar el uso de combustibles fósiles, quizá nos equivoquemos, y si es así nos gustaría que nos lo aclararan, qué supone esto en el camino a la descarbonización, a quién beneficia, y a las órdenes de quién impulsan ustedes esta estrategia. ¿Es para beneficio de Petronor, de la ciudadanía...? Y eso nos lleva a otro debate: ¿se ha analizado qué necesidades de hidrógeno hay? ¿Las puede explicar? ¿Se ha hecho un estudio serio de oferta y demanda? ¿Dónde está? ¿Quién va a utilizar hidrógeno, y para qué? Por todo ello, le hacemos la siguiente pregunta a Unai Rementeria Maiz, diputado general:

- ¿Qué tipo de hidrógeno va a promover la Diputación Foral de Bizkaia en el Corredor Vasco del Hidrógeno? ¿Hidrógeno verde únicamente?

- ¿En cuántos proyectos del Corredor Vasco del Hidrógeno toma o va a tomar parte directamente la Diputación Foral de Bizkaia? ¿En qué ámbitos y áreas?

- ¿Cuál es la participación económica de la Diputación Foral de Bizkaia en el Corredor Vasco del Hidrógeno? ¿Y qué impacto se prevé que va a tener esa inversión en la sociedad, en la sociedad vizcaína?

- ¿La Diputación Foral de Bizkaia tiene previsto definir una estrategia propia en torno al hidrógeno? Y si la va a definir, ¿cómo se va a aunar con las políticas de transición energética?

Nada más, muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Arriola Alzola. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Basurko Urkiri.

La Sra. **BASURKO URKIRI** andreak: Gracias, señora presidenta, buenos días a todos y todas. Señora Arriola, voy a tratar de contestar a las preguntas que me hace en la interpelación.

En primer lugar, pregunta usted qué tipo de hidrógeno promueve la Diputación Foral de Bizkaia en el Corredor Vasco del Hidrógeno. Como expresé en la comparecencia ante la Comisión de Promoción Económica a la que usted ha hecho referencia, el proyecto del Corredor Vasco del Hidrógeno persigue un doble objetivo. Por un lado, tiene el propósito de avanzar en el camino de la descarbonización en los sectores de la energía, la industria, los residuos y la movilidad, y por otro, el de promover el desarrollo de la capacidad tecnológica e industrial en toda la cadena de valor del vector energético del hidrógeno.

El proyecto se basa en la idea de que el hidrógeno es fundamental para conseguir una Europa climáticamente neutra en el año 2050. De hecho, el hidrógeno apuesta por hacer que la energía renovable sea gestionable. Ayuda a descarbonizar sectores de difícil descarbonización. Permite avanzar en lo que a la seguridad del suministro se refiere, reduciendo la dependencia con respecto a terceros.

Como se puede ver en la redacción del proyecto de Corredor Vasco del Hidrógeno, Euskadi cumple las condiciones para tener la base de un ecosistema del hidrógeno. Estas son algunas de ellas:

- Una refinería.
- Un puerto con experiencia en Gas Natural Licuado, unido a una amplia red de gasoductos.
- Un tejido industrial que se debe descarbonizar.
- Estar situado en uno de los ejes del transporte internacional.

En este proyecto toman parte 78 entidades: 58 empresas, 12 centros de conocimiento y 8 instituciones. Entre todas ellas han creado 34 proyectos, con el objetivo de reducir 1.500 toneladas de CO₂ al año, y generar 20.000 toneladas anuales de hidrógeno.

Para ello, van a realizar una inversión de 1.300 millones de euros en el periodo 2021-2026, creando 1.340 empleos directos y 6.700 empleos indirectos o inducidos.

El Corredor Vasco del Hidrógeno es un ejemplo de estrategia integral. Esa estrategia integral está estructurada en seis pilares:

1. Producción de hidrógeno renovable y combustibles sintéticos.
2. Movilidad y logística de distribución.
3. Descarbonización de industrias y usos urbanos residenciales.

4. Desarrollo de infraestructuras.
5. Desarrollo tecnológico industrial.
6. Promoción de iniciativas dinamizadoras.

Hablamos de hidrógeno verde, es decir, hidrógeno proveniente de electricidad obtenida de energías renovables, a través de un proceso de electrólisis del agua, que separa el oxígeno y el hidrógeno. Como esa electricidad se consigue a partir de fuentes renovables, no se genera CO₂.

Hau da, korridore-proiektuaren helburua % 100 hidrogeno berdea izatea da, eta horretan gabiliz zentretan. Ha-ta guzti be, jakin badakigu bide horretan hidrogeno-mota batetik besterako joan-etorria egingo dala, mailarik maila. Azaldu egingo deutsut:

- 2022-2025: hasieran, hidrogeno berdea ekoizteko lehenengo saiakerak egingo dira, eta erregai sintetikoen ekoizpena be hasiko da. Erabiliko diran lehengaiak atzemandako CO₂-a eta hidrogenoa izango dira.

Ildo horretan, proiektu bi garatuko dira:

1. Hiru elektrolizagailu martxan ipintea, 112 Mw-eko potentziakoak, eta, guztira, orduko tona bi hidrogeno barriztagarri ekoizteko gaitasuna daukienak.

2. E-fuelak, erregai sintetikoen fabrika bat garatuta. Erregai horreek fintze-prozesuan atzemandako hidrogeno barriztagarritik eta CO₂-tik abiatuta ekoiztuko dira.

Horregaz batera, behar diran aldaketeak egin beharko dira gas naturala eraldatzean ekoiztutako CO₂-a atzemateko, eta hidrogeno urdinaren produkzioa handitzeko.

- 2024-2026: Segiduan, lehenengo esperientziak sustatuko dira zenbait motatako hondakinen tratamendu termokimikoagaz lortutako hidrogenoa ekoizteko, baita beste produkzio-teknologia batzukaz be. Horretarako, Garbikerrek zuzentzen dauan pirolisi-proiektua daukagu, biogas hidrogeno barriztagarria ekoizteko berreskuratutako erregai solidotik abiatuta. Planteetan da uri-hondakinen tratamendu integrala egiteko sistema bat garatzea; horrek, pirolisi-prozesu baten bidez, aukerea emoten dau sintesi-gas bat lortzeko, araztu ostean erreformagailuetan erabili leitekena gas naturala ordeztzeko eta hidrogeno barriztagarria ekoizteko.

- Hidrogeno berdea ekoizteko lehenengo ekimenak egonkortzen diranean, albo batera itxiko da, apurka-apurka, hidrogeno grisaren ekoizpena, azpiproduktu modura lortzen danarena izan ezik. Hidrogenoa ekoizteko berriazko proiektuez gainera, hidrogenoaren korridorearen testuinguruan beste batzuk garatuko dira, hidrogenoa ekoizteko industria-garapen teknologikoaren esparruan. Alde batetik:

- Elektrolizagailuen faktoria.
- Belaunaldi barriko elektrolizagailuen garapena eta eskala-faktorea, hidrogeno-teknologiagaz.
- Hidrogenoa *in situ* sortzeko sistema ekoiztea.
- Bioerregai-erreformagailua.

Produkcinoaz gainera, beste arlo batzuetan integratu gura da hidrogenoa: mugikortasuna, industriaren deskarbonizazioa eta bizitegi-eremuetako erabilerak. Hau da, hidrogeno grisaren ordez hidrogeno barriztagarria edo karbono gitxikoa sustatu gura da, industriako kontsumitzaileen lehengai izan daiten, eta hareen produktuen karbono-aztarna murriztu daien.

Industriaren alorrean erabilera mota bi egongo dira. Prozesu-aplikazioetan, hidrogeno grisa ordezkatzeko dauan hidrogeno berdea lehengai izango da, eta zuzenean gitxituko dau aldaketarako erabilten dan gas naturalaren kontsumoa; ondorioz, berotegi-efektuko gasen isurketea murriztuko da. Modu berean, energia-helburuetarako erabilten danean, normalean tenperatura altuan beroa eratzeko galdaretan, erregai fosil bat ordezkatzeko dau. Kasu askotan, gas naturala, barriro be.

Era berean, eraikinetan hidrogenoa berogailuetarako eta galdaretarako ur berorako erabili ahal izango da, baita elektrizitatea eta beroa eratzeko be, erregai-pilan oinarritutako kogenerazio-sistemen bidez; halan, elektrizitatearen eta erregai fosilen kontsumoak ordezkatzeko dira.

Además de eso, señora Arriola, me preguntaba usted también en qué proyectos de este Corredor Vasco del Hidrógeno participa directamente la Diputación Foral de Bizkaia.

Sí, la Diputación tiene participación directa en algunos proyectos. Hay que mencionar los siguientes:

1. Petronor y Garbiker van a trabajar en un sistema integral de tratamiento de residuos urbanos. Mediante ese sistema se puede obtener gas de síntesis a través de un proceso de pirólisis, y después de depurarlo se puede utilizar en los reformadores para sustituir al gas natural y obtener hidrógeno renovable.

1ª fase: 2024, el objetivo sería tratar 8.000 toneladas de residuos al año.

2ª fase: de cara a 2026, tratar 64.000 toneladas de residuos.

Tiene un presupuesto de 70 millones, pero la parte que le corresponde a la Diputación sería de 10,8.

2. Ha mencionado usted el Parque Tecnológico Ezkerraldea-Meatzaldea. Sí, va a tener una función importante para crear un ecosistema tecnológico de empresas para que las empresas puedan desarrollar proyectos en torno al hidrógeno. El parque se alimentará con hidrógeno renovable, y sus edificios servirán de prueba para evaluar el uso de hidrógeno en entornos residenciales. También está previsto que el parque disponga de una sección para trabajar la movilidad, con un hidrogenador y un laboratorio, y un espacio de carga de camiones. Este entorno se utilizará, así mismo, para preparar a profesionales y hacer ensayos y verificaciones de productos, y tendrá un presupuesto de 30 millones.

3. Energy Intelligence Center. Proyecto de colaboración público-privada, que actuará como plataforma I+D+i para la transición energética del territorio. Acogerá a empresas con proyectos I+D+i, aplicando criterios de competitividad que permitan situarse en el marco de las nuevas energías. Cabe mencionar también que el propio edificio de EIC pretende funcionar como Living-Lab, con soluciones energéticas basadas en hidrógeno, e incluyendo equipamientos que permitan experimentar y hacer pruebas. El Energy Intelligence Center tiene un presupuesto de 39 millones.

4. Proyecto de autobuses propulsados con hidrógeno, de 1,6 millones.

Como saben, en general, al igual que todos los proyectos del Corredor Vasco del Hidrógeno, también estos serán presentados a las ayudas económicas de Next Generation EU, y su nivel de desarrollo estará condicionado a dichas ayudas, en cuanto a extensión, y, sobre todo, en cuanto a duración.

Y había otro par de preguntas, pero se me ha acabado, por lo que continuaré en la próxima intervención. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Basurko Urkiri. En el turno de réplica, tiene usted la palabra, señora Arriola Alzola.

La Sra. **ARRIOLA ALZOLA** andreak: Muchas gracias, señora presidenta. Y gracias también a Basurko, por las respuestas ofrecidas.

No obstante, aún tengo algunas dudas. Ha dicho que el hidrógeno va a ser un elemento fundamental para ser climáticamente neutros y neutras, y me parece sorprendente que en todos los planes hechos hasta ahora no se diga nada. ¿Qué vamos a tener hidrógeno verde al 100%? ¿Cuándo vamos a tener 100 % hidrógeno verde? Los proyectos que ha mencionado son de hidrógeno azul, ha mencionado usted el de Petronor, también otro, el proyecto de pirólisis, y eso me genera dudas, porque a veces se mezclan las cosas.

La captación de CO2 de Petronor, en Muskiz, como se ha dicho, no es un proyecto de hidrógeno verde, se diría que la Diputación, en lugar de tener un plan propio, ha comenzado a vender la música del hidrógeno guiada por Petronor y Repsol, pero no parece que haya realmente una estrategia propia, y eso es una falta de liderazgo en la gestión. En vez de hacer proyectos, planes, etc, propios, dejárselos a las empresas, y luego impulsar lo que de ahí salga.

Resumiendo, parece ser que el principal proyecto de la Diputación para la descarbonización es el hidrógeno azul, como sirviente de Petronor y Repsol, o eso es lo que he entendido yo al menos. También nos gustaría saber qué retorno socioeconómico y qué transformación se espera de la iniciativa del sector privado, porque ha dicho usted que se van a crear 1.300 puestos de trabajo con una inversión de 1.300 millones de euros, vaya, la ratio de inversión es bastante grande para los puestos de trabajo que se van a crear, o que se espera crear, al menos.

Luego, también ha mencionado usted el proyecto de pirólisis. El proyecto de pirólisis, ¿esos combustibles sólidos recuperados de dónde van a venir, del TMB o de dónde? Es decir, ¿qué se hace hoy en día con todas las toneladas de basura que luego se van a aplicar para este otro uso? La pirólisis en cualquier caso, no casa con las políticas de separación de residuos y con su reciclaje, por lo tanto, ¿a dónde nos dirigimos? ¿A la descarbonización, a empeorar la situación, o a dónde?

Para esto hay que tener otras políticas redactadas, es decir, políticas de descarbonización previamente escritas, y luego se verá dónde se integra cada una. ¿Qué nivel de eficiencia energética se va a conseguir con la pirólisis? ¿Qué riesgo financiero hay? ¿Es viable sin ayuda? En fin, muchas preguntas.

Además, hay otra cuestión. Plantean ustedes, también dentro de los fondos Next Generation, un proyecto de generación de energía con hidrogeno verde en Zornotza, bueno, si tiene ocasión de decir algo con respecto a eso, se lo agradecería. Y antes ha mencionado el señor diputado general, ahora no está, pero en la intervención anterior, que para atraer inversiones hay que trabajar, ¿no es así?, que hay que trabajar, y en ese sentido quisiera

saber qué pasó con el proyecto en torno al hidrógeno de Iberdrola, se fue a otra comunidad autónoma, ese sí era un proyecto de hidrógeno verde, y realmente creo que es interesante saber qué sucedió con eso, no se trabajó lo suficiente, o los objetivos eran otros, y que se aclare de una vez por todas cuál es la postura de la Diputación Foral de Bizkaia con respecto al hidrógeno.

Digo, sin mezclar las cosas, sí al hidrógeno 100 % verde, pero si luego ya empezamos con el proyecto de Repsol, con el de Garbiker, y con no sé cuál, al final no se sabe de quién son los planes, ¿son de la Diputación?, ¿son de la empresa privada, para poder continuar con su actividad? Pero ¿cuál es el camino para la descarbonización? No sé cómo se integra eso en los proyectos concretos planteados con el hidrógeno, y tengo interés, o tenemos, mejor dicho, por conocer eso, sin más. Aclarar eso al menos, pero decir hidrógeno verde y luego mencionar otros proyectos de azul, no, o sea, ¿qué va a impulsar la Diputación?, ¿mediante qué proyectos?, ¿realmente cómo se integra la estrategia del hidrógeno en el camino a la descarbonización? ¿Qué otras cosas se van a hacer para llegar a la descarbonización? Pero también en lo que a política de residuos se refiere, cómo no. Habrá que hacer algo en las políticas de residuos, y en las otras políticas públicas, también en transporte, habrá que hacer algo, se ha mencionado al hidrógeno para transporte. Hasta ahora no se ha demostrado que el hidrógeno sea atractivo para el transporte, atractivo, o viable, o que ofrezca algo. Por tanto, nos gustaría que se aclararan también esos aspectos. Y sin más que añadir, muchas gracias, señora Basurko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Arriola Alzola. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Basurko Urkiri.

La Sra. **BASURKO URKIRI** andreak: Gracias de nuevo, señora presidenta. Gracias también a la señora Arriola.

Ha preguntado usted de nuevo lo que tenía pendiente, preguntaba usted si la Diputación Foral de Bizkaia tiene intención de definir una estrategia propia en torno al hidrógeno, lo ha dicho en la interpelación, y ahora otra vez. Yo, respecto a eso, diría que la misión de la Diputación Foral de Bizkaia es ayudar a la competitividad del tejido empresarial vizcaíno, y para ello hemos diseñado una estrategia amplia, que se concreta en varias iniciativas.

Hoy en día, la descarbonización, además de la incidencia que tiene en el medio ambiente, es un factor estratégico de competitividad para el tejido empresarial. Por ello, pensamos que corresponde a la Diputación apostar por iniciativas de descarbonización, y que se debe implicar en esa labor. El Corredor Vasco del Hidrógeno es una de esas iniciativas, la cual, a su vez, va a generar actividad económica, desarrollo tecnológico y empleo. Por eso, la Diputación tiene la oportunidad y la obligación de desarrollar diversas líneas de trabajo. Mediante ellas, se pretende incidir sobre todo en dos ámbitos:

- Por un lado, crear una infraestructura para el desarrollo de la tecnología y la industria, como estamos haciendo con el parque tecnológico y el centro EIC, precisamente. Es decir, sentar las bases, poner las condiciones para desarrollar los proyectos.

- Impulsar el desarrollo de proyectos emblemáticos y proyectos para el desarrollo, aunándolo, en la medida de lo posible, con la vía de las iniciativas de Compras Públicas de Innovación.

No debemos olvidar que el sector de la energía es una base fundamental de la industria vizcaína y vasca.

- En Euskadi hay alrededor de 350 empresas vinculadas al sector, que tienen una facturación de 47.000 millones de euros en todo el mundo.

- El sector energético supone el % 7,5 del PIB en Bizkaia.

- El sector energético vasco crea puestos de trabajo: 63.000 en todo el mundo, 21.000 en Euskadi y 13.400 en Bizkaia.

Hidrogenoaren Euskal Estrategia herrialde-estrategia da, beste erakundeakaz partekatutako estrategia. Hidrogenoaren Euskal Korridorean gauzatzen da estrategia hori, beraren Partzuergoaren bitartez, eta bertan garatzen dira proiektuak; horreetan, parte hartzen dabe enpresek, bitarteko eragileek, zentro teknologikoez, unibersidadeek eta erakundeek, baita Bizkaiko Foru Aldundiak be, funtzino estrategiko eta lidertzako batez, eta deskribau dodana lako proiektu zehatzakaz.

EIC, quisiera hacer mención al EIC. Es un proyecto básico en todo esto, un proyecto central. De hecho, la Diputación, con el EIC como eje, va a trabajar junto al Gobierno Vasco para situar a Bizkaia como polo de referencia internacional en el sector de las energías de futuro. El EIC es la base para desarrollar proyectos innovadores sostenibles en un sector que es fundamental en el presente y el futuro de la economía vizcaína, y, por lo tanto, para desarrollar estrategia de la transición energética en el territorio.

El Corredor Vasco del Hidrógeno, como ya hemos dicho, es un proyecto integral, y ahí estamos incluidas todas las instituciones, lo he mencionado, 8 instituciones públicas; de 78 entidades, 8 públicas, y trabajamos conjuntamente en este proyecto, en 6 sectores estratégicos, como he dicho. Entonces, el objetivo final es tender al hidrógeno verde, y en ese camino, como en los ejemplos que he puesto, habrá que partir de otro tipo de proyectos, porque la realidad es otra.

Y en cuanto a la última pregunta, claro que sí, claro que se han hecho todos los esfuerzos para que ese proyecto se quedara aquí, se han puesto todos los recursos sobre la mesa, en cuanto a espacio, a subvenciones, etc. Pero finalmente, teniendo que tomar una decisión, ha priorizado otro tipo ayudas, o no ha dado tanto valor a todos los recursos que le hemos indicado, y sobre todo la fuerza de nuestro ecosistema, pero no dude de que se ha hecho el mayor de los esfuerzos, con todas las instituciones cooperando.

Y lo dejamos aquí. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Basurko Urkiri. 6º punto del orden del día:

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

6.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0002002](#))

Autor: Duque Santacoloma, Izaskun (EHB)

Asunto: Proposición No de Norma aprobada en relación con las políticas dirigidas al colectivo LGTBI.

6.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0002002SE](#))

Egilea: Duque Santacoloma, Izaskun (EHB)

Gaia: LGTBI kolektiboari zuzendutako politiken inguruan onartutako Arauz Besteko Proposamena

Documento[\(R.E.11/E/2021/0002002\)](#)**Boletines:** [Admisión a trámite](#) (80A)**Expediente:** [\(11/B/25/0002520\)](#)**Principal:****Dokumentu Nagusia:** [\(11/E/2021/0002002SE\)](#)**Aldizkariak:** [Izapidetzeko onartzea](#) (80A)**Espedientea:** [\(11/B/25/0002520\)](#)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señora Duque Santacoloma, tiene usted la palabra.

La Sra. **DUQUE SANTACOLOMA** andreak: Gracias, señora presidenta. Buenos días a todos y todas. Brevemente.

Hace casi un año, en septiembre, aprobamos por unanimidad, en una comisión, una iniciativa, una proposición no de norma, a favor del colectivo LGTBIQ+. Y creo que todos los partidos expresamos nuestro contento por ese acuerdo conseguido conjuntamente. Es verdad que Amaya Fernández Angulo, del Partido Popular, nos dijo que quizá hubiera falta de concreción en ese acuerdo, y que por eso tendríamos que hacerle un seguimiento al acuerdo conseguido. De ahí viene esta pregunta dirigida a la diputada Teresa Laespada. Quisiéramos conocer el grado de cumplimiento de los puntos acordados. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Duque Santacoloma. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Laespada.

La Sra. **LAESPADA MARTÍNEZ** andreak: Muchas gracias. señora presidenta. Eskerrik asko, Duque andrea, zure itaunagaitik eta, ostera be, LGTBI kolektiboari arreta emoteagaitik. Eta barrero adierazo gura dot azken asteotan zenbait personak Euskadin jasandako erasoen kontrako gaitzespenik irmoena. Uste dot bidea dagoala oraindino egiteko, eta garrantzitsua da horretaz berba egitea, ez diskriminatzeaz, LGTBI personei errekonozimentua emoteaz, ezelango duda barik.

Galdetu deustazu zein mailataraino bete dan EAJk, PSEk, Elkarrekin Bizkaiak eta Bilduk, igazko irailaren 9an onartutako Arauz Besteko Proposamenean lortutako akordioa. 9 hilabete, Duque andrea, 9 hilabete, ez urtebete. Proposamen haretan, 7 puntu beteteko eskatzen jakun, puntu asko egoan, eta horreen artean gauza asko; barbarako, indarkeriaren aurkako erantzun-protokoloak sortzea, sentsibilizazio-kanpainak kaleratzea, eskubideak bermatzeko neurriak hartzea, eta abar, eta abar.

Ondo da, zer egin dogu 9 hilabeteotan? Ba, lehenengo, 2021-2023rako Dibersidade eta Inklusinorako Plana onartu dogu; horrek aukerea emoten deusku ordenetako, eta zelan esku hartu jakiteko. Dibersidadea ordezkutzen daben eragileen pluraltasunagaz egin dogu plan hori, eta LGTBI kolektiboak be egon dira, jakina. Planak beste bultzada bat emoten dau alkarregaz biziteko, diskriminazioari aurre egiteko. Izan be, plana onartzearen ondorioz, martiaren 23an martxan ipinten hasi ginan parte-hartzezko alkarrizketearen mahai iraunkorra, planaren sektoreko entitateakaz, martxan ipinteko. 3 lan-batzorde daukaz, komunikazio-ekintzen kudeaketarako tresnak, sensibilizazio-kanpainak be horren barruan dagoz, eta ezagutza kudeatzeko.

Apirilaren 13an dirulaguntza-deialdi barriaren Foru Dekretua onartu genduan. Igoera dauka aurrekontu-zuzkidurean, % 10eko gehikuntza, dibersidade afektibo-sexualeko eta familia-dibertidadeko proiektuei diruz laguntzeko.

Eta maiatzaren 17an, ondo dakizun lez, homofobiaren, lesbofobiaren, transfobiaren eta bifobiaren aurkako eguna dan horretan, sensibilizazio-kanpaina ipini genduan martxan sare sozialetan eta hedabide digitaletan, “bizi bihotzak eskatzen dizun bezala, askeak eta berdinak eskubidez” goiburuagaz. Kanpainan, diskriminazioaren kontrako borrokeagaz konpromisoa berretsi genduan.

Azkenik, beharrea segiduten dogu dibersidadearen ikuspuntua zeharkakoa izateko, lankidetzaren aktiboan segiduten dogu zeharkakotasuneko eta diskriminaziorik ezeko politika guztiak ikus daitezkan Aldundi osoan, eta pozik gagoz. 9 hilabete igaro dira, 7 puntu eukan Arauz Besteko Proposamen bat; horrenbestez, uste dot 9 hilabetean zer edo zer bete dogula. Nire ustez, apurka-apurka goaz, pausu sendoz, pausu seguruz, eta urrun heltzeko, batzuetan, beharrezkoa da pausuak sendoak izatea. Uste dot horretan gabilzala. Besterik ez.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Laespada. En el turno de réplica, tiene usted la palabra, señora Duque Santacoloma.

La Sra. **DUQUE SANTACOLOMA** andreak: Gracias.

Bai, egia da, 9 hilabete izan dira. Irailean onartu genduan, uda zala-ta, pandemia zala-ta, eta Elkarrekin Bizkaiak eta EH Bilduk egin genduzan proposamenak, azkenean, iraileko batzordera eroan ziran, 9 hilabete, egia. LGTBIfobiaren aurkako Eguna maiatzaren 17a da, ez 18a, bide batez. Horreek txikikeriak dira. Garrantzitsuenak lortu genduan akordioa da, zuk aitatu dozuzan alderdien artean, Teresa, egia da, baina Alderdi Popularrak be babestu eban azkenean, uste gendualako garrantzitsua zala segimendua egitea, beste gai batzuetan egiten ahalegintzen garan legez. Esan dogu beste batzuetan, indarkeria matxistari jagokonez, eta LGTBIfobiari jagokonez be bai, gure helburua akordio zabalak lortzea izango dala, baina egia da, bestalde, tasatu barik badagoz egiten dan lanaren segimendu apur bat egin beharra dagoala.

Inklusino Planaz berba egin dozu, eta aurkezpena egin zan batzordean, guk eskertu egin genduan plana aurkeztea, zeina Aldundiaren barruan be mugarria zan, eta egia da LGTBI dibersidadeko gaiak plan horren barruan dagozala, baina lortu zan akordioan badagoz beste puntu batzuk, kolektiboari begira espezifikagoak, eta guretzat garrantzitsuagoak. Izan be, lau taldeok egindako akordioa izan zan, beti galtzen da zer edo zer, eta guk puntu jakin batzuk proposau genduzan. Eta EH Bildurentzat zelanbait garrantzitsuenak ziranen artean lehenengoa egoan, koordinazio- eta arreta-protokolei eta erakunde guztien arteko erantzun publiko instituzionalari buruzkoa. Ez da ezer esan horretaz. Gogorazio behar da, era berean, akordioa COVID testuinguru baten lortu zala, eta puntu gehienek kolektiboari zuzenean eragin eutsien ondorioakaz zerikusia eukiela.

Eta hirugarren puntua be nahiko esanguratsua begitantzen jakun, eta ez dozu ezer aitatu. Espero dogu inklusino-plan horretan pausuak emongo dirala noranzko horretan, baina baegoan puntu interesgarriak; esate baterako, bizitegi-ingurune baten adineko LGTBI personak askatasunez eta diskriminazio barik bizi ahal izatea euren sexu- eta genero-aukerea.

Modu berean, Elkarrekin Bizkaiak proposau eban transexualidade-egoeran dagozan ume eta nerabeak umezaroko politiketan sartzea. Ba, horretaz be ez dogu ezer entzun. Eta, horretaz gainera, andrazko transexualei zuzendutako formazio- eta espezializazio-

programak, jasaten dabezan langabezia-tasa handiak eragozteko; horrek be, Teresa, zuzeneko loturea dauka zure Sailagaz, enpleguaren gaiak.

Eta, azkenik, beharbada apurtxo bat sinbolikoagoa zana, zelanbait esateko, Foru Liburutegiko funts bibliografikoak hornitu daitezala LGTBI gaiagaz zerikusia daukien liburuakaz. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Duque Santacoloma. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Laespada.

La Sra. **LAESPADA MARTÍNEZ** andreak: Bai, halan da, Duque andrea, 7 puntu daukaz, horreetako batzuetan beste erakunde batzuk eta harekaz zelan koordinatu aitatzen dira. Dakizun lez, pandemia bat jasan dogu, eta lehentasunak egon dira beste arlo batzuetan. Beste arlo batzuk be aitatzen dira, beste sail batzuetakoak, eta horreek be badakie egin behar dabela, eta konpromisoa ez eban hartu Ahaldun honek, Aldundi osoak baino; horrenbestez, ekin egin beharko deutse, eta badabilz, baina pandemia euki dogu adinekoen egoitzetan be bai, eta gauza zehatz batzuk lehenetsi behar izan dira.

Uste dot bagabilzala, eta berretsi egiten dot Aldundiaren konpromisoa apurka-apurka hau egiteko, uste dot egiten gabilzala.

Enplegarritasun eta prestakuntzako planei jagokenez, ez dago ezelango diskriminazio absoluturik horreek txertatu ahal izateko, eta badakit zu plan espezifikoez zabilzala berbetan, ez dago egiteko arazorik kolektiboa gure ondoan egongo bada eta egin gura badau, baina nik neuk uste dot, gainera, puntu horretan ekimena txarto bideratuta dagoala, eta azaldu egingo deusut. Persona transexualentzako prestakuntza espezifikoko ikastaro bat egiteak esan gura dau persona transexual guztiek prestakuntza-ikastaro bera egin gura dabela. Beharbada hobe da diskriminazio bakar bat be ez egotea, eta are, diskriminazio positiboaren bidez daborduko egiten diran ikastaro batzuetan sartu ahal izatea, oztopo barik. Baina persona espezifikoentzako ikastaro espezifikoak egiteak esan gura dau persona transexual guztiei esango deutsegula zein izango dan prestakuntza zehatza? Zalantza modura dinot hau, lanerako elementu modura. Horretaz aparte, gainerako herritar guztien baldintza bardinetan sarbidea emotea.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Laespada. 7º punto del orden del día.

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

7.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0002019](#))

Autor: Fernández Angulo, Amaya (GM/TB-PPB)

Asunto: Una final de la Eurocopa League y de la Champions femenina.

Documento

([R.E.11/E/2021/0002019](#))

Principal:

7.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzear:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0002019SE](#))

Egilea: Fernández Angulo, Amaya (GM/TB-PPB)

Gaia: Eurocopa League dalakoaren eta emakumezkoen Champions dalakoaren final bana

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0002019SE](#))

Expediente: [\(11/B/25/0002532\)](#)

Espedientea: [\(11/B/25/0002532\)](#)

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señora Fernández Angulo, tiene usted la palabra.

La Sra. **FERNÁNDEZ ANGULO** andreak: Eskerrik asko, mahaiburu andrea, egun on barriro.

Zenbait gauza jazo dira tribuna honetan gai honetaz eztabaidatu genduan azkeneko biderretik. Besteak beste, gutako asko ezaxola ixten ez gaituen eta itxi ezin gaituen bat. Prentsako izenburu bategaz laburbilduko dot: “Urkulluk baimena emon dau estadioak zabaltzeko, UEFARI ipini eutsazan baldintzak bete barik”. Beharbada esango deustazue, eta ez dot arrisku hori euki gura, iraganari lotuta nagoala, edo etorkizunik ez daukana baino ez dala lotzen iraganean, horregaitik beste gauza bat gehituko dot; orain, UEFAk Europa Leagueren eta andrazkoen Champions Leagueren final bana Bilbora ekarriko dituala dakigun honetan, neuri gustauko litxakit Foru Gobernuak kamara honetan azaltzea zer parte-hartze eukiko dauan Bizkaiko Foru Aldundiak ekitaldi horreetan, baita parte-hartze ekonomikoa be, eurotan zenbatu daitekeana. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Fernández Angulo. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Basurko Urkiri.

La Sra. **BASURKO URKIRI** andreak: Gracias señora presidenta, buenos días de nuevo a todos y todas.

Después de que el pasado abril, la UEFA, la propia UEFA, invalidara unilateralmente el contrato suscrito por la Federación Española de Fútbol y el Ayuntamiento de Bilbao, sin que hubiera ningún incumplimiento por parte de la sede de Bilbao, tal y como informé en mayo en la Comisión de Promoción Económica de estas Juntas Generales, el Ayuntamiento de Bilbao, en coordinación con las instituciones vascas, inició un examen jurídico de cara a buscar el mejor modo de validar los derechos que tenía en el contrato, para obtener una indemnización económica, por el proyecto y por la imagen de la ciudad.

Los servicios jurídicos del Ayuntamiento de Bilbao, con ayuda de asesoría experta, estudiaron la manera de hacer valer los derechos de la sede de Bilbao. Y las tres instituciones, el Ayuntamiento de Bilbao, el Gobierno Vasco y la Diputación Foral de Bizkaia, acordamos que la decisión que adoptáramos sobre las acciones legales a realizar sería consensuada por las tres instituciones.

Por otra parte, seguimos negociando con la UEFA, mientras preparábamos la demanda judicial por incumplimiento unilateral de contrato, para conseguir la indemnización por el proyecto y por la imagen de la ciudad sin necesidad de acudir a los tribunales.

Negoiazino horrek emoitza positiboa euki dau, euskal erakundeek tinkotasunez defendidu dabez-eta herritarren eta kalte gehien jasan daben sektoreen interesak, baita euskal erakundeen nazinoarteko irudia be.

Danok dakizuen legez, UEFAk konpromisoa hartu dau euskal erakundeei 1,3 milioi ordaintzeko; halan, Euro 2020 ekimena antolatzeke egindako inbersinoa berreskuratuko da. Eta, gainera, konpromisoa hartu dau San Mamesen klubena Europa Leagueren final bat eta klubena andrazkoen Champions final bat egin daitezana, hurrengo urteetan. Kirol-ekitaldi bi, nazinoarteko eragina eta eragin ekonomiko handia eukiko dabezanak hurrengo urteetan, batez be merkataritzaren, ostalaritzaren eta jatetxeen eta zerbitzuen sektoreetan.

Erabagi hori, data zehatzak eta guzti, UEFAk garagarriko lehenengo egunetan egingo dauan batzarrean berretsiko da.

Hiru euskal erakundeok, Bilboko Udalak, Bizkaiko Foru Aldundiak eta Eusko Jaurlaritzak, aliantzari eutsiko deusagu etorkizunean kirol-ekitaldi horreek antolatzeke, eta lan serio, profesional, koherente eta ardurazkoa egingo dogu, orain arte egin dogun moduan. Bizkaiko Foru Aldundiaren asmoa Eurokopan erabilitako lankidetzak-moldeari eustea da, hau da, hiru erakundeok babesak emotea ekimen barriari, eta Bilboko Udalak “Host City” izaten segidu daiala eta harek izenpetu daiala kontratu barria UEFAgaz.

Momentuz ez da finkatu hiru erakundeen arteko akordioarik, ekitaldi horreen baldintzak zehazteke begira gagozan bitartean. Momentua ailegetan danean, Aldundiak behar dan lankidetzak-hitzarmena egingo dau Udalagaz, eta jagokon zenbatekoa be zehaztuko da.

Horrenbestez, zuzenean erantzutean adierazo dodan legez, hiru erakundeon asmoa “Eurokopa 2020rako Bilboko Egoitza”rako eukitako lan-eskema berari eustea da. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Basurko Urkiri. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante del Grupo Mixto-Partido Popular Bizkaia, señora Fernández Angulo.

La Sra. **FERNÁNDEZ ANGULO** andreak: Estadioak zabaldu daitekezala dakigun honetan, intzidentzia-tasa, ZIUko oheak eta txertaketea bera okerrago egonda San Mamesen Espainia ikusteko inposautako baldintzak baino, geure buruari itauntzen deusagu, eta zuri galdetu behar deusut, ze aurrekoan Rementeria jaunari itaundu geuntsan, gaur ez dago Bilkura honetan gaiaz berba egiteko, zuek ardurabakoa izatea leporatu zeunsten gitxi gorabehera, bizkaitarren osasunari lehenastunik ez emotea eta abar.

Orduan, neuri gustauko litxakit jakitea nora joan diran tribuna honetan esandako berba hareek, Bizkaiaren aldeko konpromisoaren gainean, eta lurraldeko gizon-emakumeen osasunagaz arduraz jokatzearen gainean. Pentsetan dot momentu honetan Rementeria jaunaren ardura, edo zurea, Urkullu jaunak eukanaren ezbardina dala beharbada; beharbada handiagoa, edo txikiagoa. Hara, ez, erantzuna ez da hori, erantzuna da hau politikea dala, beste barik, baina politika txarra.

Jazoerek arrazoa emon deuskue esan genduanoi Bilbo eta Bizkaia Eurokopa barik ixtea jokabide ideologikoa izan zala, osasuna lehenestearan atxakiagaz bete ezinezko baldintzak ipinita. Orain dala gitxi Ahaldun Nagusi jaunak esan eban gai hau konpontzeke moduak adierazoten dauala Bilboko egoitza honek ahalmena daukala. Eta bai, halan da, Bilbok eta Bizkaiak ahalmena daukie, guk bagenkian, Bizkaiak ahalmen handia dauka, zuen kudeaketea, eta gai honetan Jaurlaritzak egindako kudeaketea, izan dan modukoa izan arren. Jakina Bilbo eta Bizkaia Eurokopa hartzeke prest egozala, arazoa da Gobernuak ez egoala.

Orain, nazinoartean distirea emoteke aukera be galdu dogula dakigun honetan, eta gure merkataritzaren, hotelen eta ostalarien sektoreak negoziak egiteke aukera be

galduta –a ze suertea euki daben sevillarrek!–, orain, zorionez, UEFA ez dago zuek ipini zenduen alde ilunean, ez dakit Espainiako Futbol Federazioak patu bera euki dauan. Honenbestez, pozez ospatu geinke etorkizunean, hori bai, ordurako hauteskunde-datak bistan dagozala, jakina, Europa Leagueagaz eta andrazkoen Champions Leagueagaz gozau ahal izango dogula, eta esan gura deusuet, eta amaitu egingo dot, guk apustu egiten dogula, ni bat nator esan dozun horregaz, uste dot Aldundiaren egitekoa erabagigarria dala prestatzeko eta sektore ekonomiko kaltetuenei ilusinoa emoteko, kirol-ekitaldi horreei begira, eta egia da, zure erantzunaren arabera, itxaron egin beharko dogula oso garrantzitsua dan hori ezagutzeko, ze, aitatu dira berreskuratu doguzan 1,3 milioiak, bueno, ikusiko da, aukerea eukiko dogu hori be xehe aztertzeko, baina jakin gura dogu zenbat kostauko jakun. Edozein enpresak, proiektu baten sartzen danean, hori jakin behar dauan moduan, zenbat euro izango diran; garagarrilera arte itxaron behar dogu, txarto ulertu ez badeutsut, xehetasunak finkatu arte, UEFAgaz egingo dan batzarrean, eta horren ostean euskal akordioa egongo da administrazioen artean, euskal erakundeen artean, bakotxaren inplikazio ekonomikoa zein izango dan banatzeko.

Niri gustauko lixakit zuk tribuna honegaz konpromisoa hartzea, hori prest dagoanean kamara honi informazio hori helarazoteko, garrantzitsua dala begitantzen jat-eta, ze, azken baten, hauteskundeen datatik hurbil egoteaz gainera, uste dot bizkaitarrok horren letra txikia ezagutu behar dogula, hau da, horrek zelan eragingo deusien erakunde honen aurrekontuei. Eskerrik asko.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Fernández Angulo. Y en el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Basurko Urkiri.

La Sra. **BASURKO URKIRI** andreak: Gracias, señora presidenta. Tira, gai honi jagokola esanda daukaguz aurretik gauza batzuk, baina erreparoa egingo dot, kronologia apur bat egitearren.

Lehenik eta behin, euskal erakundeok Eurokopari buruz UEFAgaz sinatutako kontratuan ezarritakoa bete dogu beti, bete egin dogu. Eurokopa antolatzeke eurakaz egindako lan-prozesuaren epeakaz bat etorrita, ikusle-kopuruagaz zerikusia eukien baldintzak jakinarazo genduzan, jaramon eginda, zelan ez, osasun-agintariek emondako jarraibideei, pandemiaren momentu haretan. UEFAk aldebakarreko erabagia hartu eban, eta horren probea da gaur egun egiten daben aitortza, gaur egun egiten daben aitortza, heldu garan negoziazio honetara heldu ahal izateko, horri esker 1,3 milioi euro emongo deuskuez atzera, eta beste aukera batzuk ekarriko deuskuz.

Honenbestez, 3 erakundeok UEFAgaz lan egiten segiduko dogu aukera horreek gauzatzeko, garagarriean hasiko gara berbetan, ikusiko dogu zenbat denbora behar dogun kontuak zehazteko, eta konpromisoa hartzen dot, jakina, kontuok zehaztuta dagozanean kamara honi informazioa helarazoteko. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Basurko Urkiri. 9º punto del orden del día:

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

9.- Examen, debate y votación, en su caso,

9.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu,

del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno
([R.E.11/E/2021/0002035](#))

Autor: Arriola Alzola, Iratxe (EHB)

Asunto: Servicio de tiketing de Gaztelugatxe.

Documento **Principal:**
([R.E.11/E/2021/0002035](#))

Expediente: ([11/B/25/0002541](#))

eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea
Osokoan ([11/E/2021/0002035SE](#))

Egilea: Arriola Alzola, Iratxe (EHB)

Gaia: Gaztelugatxeko tiketing zerbitzua

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0002035SE](#))

Espedientea: ([11/B/25/0002541](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señora Arriola Alzola, tiene usted la palabra.

La Sra. **ARRIOLA ALZOLA** andreak: Gracias, señora presidenta.

La Diputación Foral de Bizkaia va a abrir la accesibilidad a San Juan de Gaztelugatxe mañana mismo, 1 de julio, y a raíz de esa apertura se plantea que las personas hagan un recorrido circular para visitar el biotopo protegido, entre Urizarreta y Ermua. Para regular el flujo de visitantes desde que sucedió el desprendimiento, el de enero, se plantea el sistema de ticketing que funcionaba anteriormente, y un límite de 960 personas.

La pregunta es qué medidas va a tomar la Diputación Foral de Bizkaia para evitar que puedan entrar quienes hagan especulación o reserva con los servicios de ticketing de Gaztelugatxe. Nada más. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Arriola Alzola. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Antxustegi Ziarda.

La Sra. **ANTXUSTEGI ZIARDA** andreak: Muchas gracias, señora presidenta. Buenos días a todos y todas.

Desde marzo de 2019 es imprescindible hacer reserva previa, mediante la plataforma habilitada a tal efecto. Se estableció esa medida para regular y controlar el aforo de ese biotopo protegido, y, así, contribuir a proteger el entorno y también a garantizar la seguridad de las personas que lo visitan.

Antes del COVID-19, el aforo de Gaztelugatxe era de 3.024 personas por día. En aquel entonces, se podían hacer los siguientes tipos de reserva en la plataforma digital:

- Reserva individual, para 15 personas como máximo.
- Reservas de grupo, entre 15 y 55 personas.
- Y reservas efectuadas por turoperadores, con un máximo de 110 personas por reserva.

Con la llegada de la COVID, la situación cambió. El aforo permitido, tal y como usted ha dicho, se redujo a 960 personas, para garantizar que se cumplen las medidas de

protección establecidas por las autoridades sanitarias. Y la única opción que hay ahora para hacer reservas es la de reserva individual.

En el proceso de reserva se han establecido varias medidas, para evitar las situaciones que se mencionan en el planteamiento de esta pregunta.

En primer lugar, para que la reserva no se haga de manera automatizada, el sistema hace una pregunta de control para obtener la reserva.

Después de formalizar la reserva, la persona que la ha hecho tendrá un plazo para entrar a Gaztelugatxe: desde 10 minutos después de hacer la reserva hasta una hora después. Si la persona no se presenta en el plazo indicado en la reserva, la consecuencia es que no podrá hacer más reservas durante un año.

Por otra parte, técnicamente hay una plataforma que se usa para obtener datos sobre la situación de las reservas, para que no haya fraudes.

Pronto, además de todos esos controles, se rastrearán y analizarán las reservas individuales para detectar posibles fraudes y, de esa manera, poder establecer medidas correctoras. En el futuro también se aplicará ese análisis a las reservas para grupos y turoperadores.

En la pregunta habla usted de especulación. A ese respecto, debo decir, al menos por lo que sabemos, y así ha sido hasta ahora, que, junto a las reservas de esos turoperadores y empresas turísticas, se ha hecho siempre un paquete de viaje, que recoge otras actividades además de la visita a Gaztelugatxe. Esas actividades tienen un coste, incluido el transporte al propio Gaztelugatxe. Por lo tanto, se puede considerar que es alarmista decir que se especula con las entradas para visitar este lugar.

De cualquier manera, quisiera precisar que la regulación de esas ofertas de viaje queda fuera del ámbito de competencias de este departamento. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Antxustegi Ziarda. En el turno de réplica, tiene la palabra la señora Arriola Alzola.

La Sra. **ARRIOLA ALZOLA** andreak: Sí, gracias, señora Antxustegi, por su respuesta.

Sin embargo, tengo aún un par de dudas. Una es sobre el coste de los tickets de entrada, ya sabe usted que anteriormente también se plantearon dudas acerca de eso, concretamente acerca de cobrar en un espacio que es de dominio público. Hubo distintos informes, etc., sé que se ha establecido un precio público, pero también me gustaría escuchar su opinión sobre eso. Y, por otra parte, me causa dudas el aforo de 960 personas por día que se ha establecido en una zona de desprendimientos y en un collado inestable, porque el último desprendimiento fue a principios de año, pero los desprendimientos comenzaron ahí en 2009, y hay informes del personal técnico del Departamento de Medio Ambiente de la Diputación Foral de Bizkaia diciendo que ese collado es muy inestable. Entonces, me genera dudas que otra vez, dentro de unos meses, gente que normalmente no anda por allí... hay seguridad sobre que vayan allí o en qué se ha basado ustedes concretamente para preguntar, para establecer ese aforo, y si garantizan que las personas, los y las visitantes, puedan estar allí sin ningún tipo de riesgo. Nada más, muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Arriola Alzola. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Antxustegi Ziarda.

La Sra. **ANTXUSTEGI ZIARDA** andreak: Gracias, señora presidenta.

En cuanto a los tickets, ya hemos dicho que se harán controles. Por una parte, controles internos, para ver qué entradas se han vendido, si se han hecho o no efectivas, y luego, aparte, si hay fraudes, eso se analizará.

Por otro lado, la seguridad o no seguridad de las personas. Creo que hemos dicho reiteradamente que ahí está controlado, que hay también un grupo de geología, que hay colocados unos prismas, y que está monitorizado en todo momento, y que ahí hay un control. Por tanto, como la seguridad de los y las visitantes es nuestra prioridad, estamos vigilando eso muy bien. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Antxustegi Ziarda. Y el 10º punto del orden del día:

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

10.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0002037](#))

Autor: Cabornero Alor, Eva María (EB)

Asunto: Medidas a poner en marcha por la DFB para implicarse y apoyar al sector del transporte.

Documento Principal: ([R.E.11/E/2021/0002037](#))

Expediente: ([11/B/25/0002543](#))

10.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0002037SE](#))

Egilea: Cabornero Alor, Eva María (EB)

Gaia: Garraioaren sektorean inplikatzeko eta sektore horri laguntzeko BFAk martxan ipiniko dituan neurriak

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0002037SE](#))

Espedientea: ([11/B/25/0002543](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señora Cabornero Alor, tiene usted la palabra.

La Sra. **CABORNERO ALOR** andreak: Muchas gracias, señora presidenta. Buenos días a todos y todas.

Hilaren 14an, Azpiegituretarako eta Lurralde Garapenerako diputatuak neurri barriak iragarri ebazan, salgaien garraioa berrantolatze eta, halan, Bizkaiko errepide-sareari emoten ei jakon okerreko erabilerea barriro orekatzeko helburuagaz, besteak beste.

Neurri hori gauzatzeko, 30en bat kontrol-arku ipiniko dira, 80 kilometroan zehar, zenbait eskualde-errepidetan, bideetan dabilzan 4.000 kamioi inguru ahalmen handiko sarera joan daitezkan, Aldundiak kalkulau dauanez. Kontuan hartuta arau barri horren eraginez beste zerga bat ezarriko jakola garraioaren sektoreari, Diputatuak adierazo eban garraioaren

sektoreak bere Sailaren laguntza eta babesa eukiko dituala, lehiakortasuna eta jasangarritasuna hobetzeko.

Horregaitik, galdera hau egin gura deutsagu: ze diru-kopuru aurreikusten dau Aldundiak batuko dauala garraio astunari bidesariak ezarri ostean, eta zelango neurriak ipiniko dabez martxan Aldundiak eta beraren sailak garraioaren sektoreari laguntza eta babesa emoteko, eta ea horrek biztugarriren bat ekarriko dauan, zuzeneko edo zeharkako diskriminazinoa egin barik, kontuan hartuta Europako zuzentarauak eta jurisprudentziak zer dinoan. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Cabornero Alor, y en el turno de réplica tiene la palabra el representante de la Diputación, señor Pradales Gil.

El Sr. **PRADALES GIL** jaunak: Muchas gracias, señora presidenta. Buenos días.

Halan da, ekainaren 14an, nik neuk eskatuta egindako agerraldian, esan neban salgaien garraioaren sektorea urtenbidearen parte dala, eta salgaien garraio horrentzat planteau dogun eredu barriak haren beharrei erantzun behar deutsela, eta lagundu behar deutsala lehiakortasuna eta jasangarritasuna hobetzen. Eta iragarri neban alkarrizketa-mahai bat martxan ipiniko genduala garraiolariakaz, Bizkaian daukiezan alkartean eta ordezkarien bidez.

Egun haretan bertan, dei egin neutsen kamara honetan ordezkaritza daukien alderdi politiko guztiei, ahalik eta adostasunik handiena lortzen ahalegindu gaitazan izapidetzen hasi barri ginan Foru Agindua babesteko. Izan be, kamara honek dauka Bizkaiko errepide-mugikortasunaren eredu erabagiteko burujaubetza, eta, horrenbestez, uste dot danon ardurea dala gai hori jorratzea.

Eta, batez be, jakitun izan behar garalako aldatzen dabilen mundu baten, gaur goizean hemen aitatzen izan dogun lez, ezer ez egitea be norberaren gain erantzukizunen bat hartzea dala. Eta geure eretxiz, ekiteko komentua heldu da.

Edozelan be, garraioaren sektoreak erronka esanguratsuak daukaz Bizkaian: gero eta zaharkituago dagoan eta kutsagarriagoa dan kamioi-flotea barritzea – sektoreko kamioien batez besteko adina 17 urtekoa da–, garraioa kontratetako plataforma digitalak, nazinoartean funtzionetan dabenak eta batzuetan lehia guztiz bidegabea egiten dabenak, sektoreko profesionalen belaunaldi-aldaketea, ibilgailuen digitalizazinoa eta modernizazinoa errepide bidezko garraioak gaur daukazan eskakizunei aurre egiteko. Gauza askotaz egin behar dogu berba sektoreagaz, ez dot uste erabiltearen truke ordaintzeaz berba egin behar dogunik bakarrik, baita gai horreetaz be.

Horregaitik esan neban, esan genduan, ate bat zabaldu behar genduala sektoreagaz berba egiteko, hareekaz jesarri behar ginala eta ikusi behar genduala zer neurri hartu daitekezan euren lehiakortasuna hobetzeko, erakundeok daukaguzan eskumenen barruan, legea zorrotz betez, eta, bide batez esanda, Europako Batzordeak ezarritako baldintzak zehatz betez, oso zorrotza da-eta errepide bidezko garraioari, eta harentzat ezarri daitekezan laguntza eta biztugarrirei jagokezan kontuetan.

Momentu honetan, agendak finkatzen gabiliz; espero dot hurrengo asteetan lehenengo batzarrak egingo doguzala.

Eta, egin dozun beste itaun bati jagokonez, hau da, erabiltearen truke batuko dan zenbatekoari jagokonez, neure agerraldian esandako beste gauza bat gogorarazoten deusut: bidesarien zenbatekoak Europaren oneretxia euki behar dauala lehenengo, eta, horrenbestez, Batzordearen ebazpen hori ezagutzen ez dogun bitartean, arduragabekeria handia izango litzatekela nik kopururen bat aitatzea. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Pradales Gil. En el turno de réplica, tiene la palabra la señora Cabornero Alor.

La Sra. **CABORNERO ALOR** andreak: Gracias señora presidenta, buenos días de nuevo a todos y todas.

Tira, ondo da, badakit hartu-emonetan jarri zarana, ez bakarrik garraioaren sektoreko patronalagaz, baita Bizkaiko garraioaren sektoreko autonomo gehienak ordezkatzan dituan sindikaturen batez be. Ondo, pausu ona da, hori da bidea. Ha-ta guzti be, interesgarria izango zan lehenengo hartu-emonak, proposamena bialdu baino lehenago, edo araua, arauaren zirriborroa, Europako Batzordeari, harek emongo dau-eta oneretxia; behin han bidesarien zenbatekoak erabagi ezkeru, pentsetan dot aldaketa gitxi egin ahal izango dala zenbateko horreetan, garraioaren sektoreak dinoana entzun arren.

Krisi-garaietan, sarritan, diru-sarrerak handitzeko bideak bilatzen dira, eta normalean langile-klaseak ordaintzen dau. Horixe planteetan dau arau barri honek, Pradales jauna, beste zerga bat langileentzat. Oraingoan, garraioaren sektorean; bata bestearen atzetik jasaten gabilzan krisiakaitik daborduko ahulduta dagoan sektore bat, gogorazoz beharra daukat garraiolariak be beharginak dirala, daborduko azpiegiturak mantentzeagaz eta ingurumen-kostuakaz zerikusia daukien zerga ugari ordaintzen dauan sektore bat, pandemian funtsezkotzat jotzen izan dan sektore bat, eta gogoan euki behar da egunero-egunero erabilten doguzan elikagai eta oinarrizko gai gehienak errepidetik ailegaten dirala.

Zuk zeuk onartu zenduan zeure agerraldian, Pradales jauna: garraioaren sektoreak oso jarduera ekonomiko garrantzitsua gauzatzen dau Bizkaian. Hara, topau daigun kamioiak eskualdeetako errepedeatatik aterateko modua garraioaren sektoreari kalte egin barik, bilatu daigun adostutako eta itundutako neurrien kontsentsua, administrazioak, zamaketariak, ontzi-enpresek, garraiolariak, enpresaburuek, eta autonomoen sektoreak be bai, hori da-ta Bizkaian garraioaren ordezkartza nagusia, gehienak autonomoak dira.

Bat gatoz trafiko hori guztia birbideratu behar dogula, eta Europak agindutako norabidea bete behar dogu, baina argi dago ez gatozela bat, ez gagoz ados trafikoaren eskaria konpontzen ez daben autobideak ordaintzeko hartzen diran neurriakaz, lehenago esaten izan dogun lez, eta probak ikustea besterik ez dago. Bizkaia ez dauka hegazkin bako aireporturik, Bizkaia ibilgailu bako autobideak daukaz, eta Supersurrean ikusten doguzan apurrak “Supersurra ezagutzen dot behin erratu eta sartu behar izan nintzalako” multzokoak dira. Supersurra ez dau balio zuek proiektua defendatzean aitaturako helbururako. 2018ko apirilaren 24an, Pradales jaunak esan eban errepede barriaren eraginez bide-sareko trafikoa arinduko zala. Baina orain ikusten dogu ez dala halan, eta hortik dator trafiko-eskaria konpontzeko zure ideia, beste zerga baten bitartez.

Hara, Elkarrekin Podemos IUn trantsizino ekologiko bidezko eta inklusiboaren alde gagoz, baina ez deiela ordaindu errenta txikiak daukiezanek. Fiskalitate berdearen aldeko apustua egiten dogu langileei kalte egiten ez badeutse, autonomo txikiei, Bizkaian, garraiolariak, horixe dira-ta: autonomo txikiak, beharginak. Gracias, y perdón.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Cabornero Alor. Y en el turno de réplica, tiene la palabra el representante de la Diputación, señor Pradales Gil.

El Sr. **PRADALES GIL** jaunak: Ezin dogu beste alde batera begiratu ibilgailu astunek errepide-sarea modu ezegokian erabilteagaitik arazoak sortzen badira, Cabornero andrea. Horrek ondorio esanguratsuak daukaz kutsadura atmosferiko eta akustikoari jagokonez, istripuei jagokonez, sarea gehiago hondatzeari jagokonez, sarea kontserbatzearen, mantentzearen eta hobetzearen aldetik premina handiagoak eukiteari jagokonez... eta, horrenbestez, Bizkaiko zenbait eskualdetako biztanleen bizi-kalidadeari jagokonez: Arratia, Nerbioi ibarra eta beste.

Edozelan be, barriro dinot, emon deiogun aukera bat alkarrizketeari, hartu ideia hori, uste dot garrantzitsuena dala. Eta hausnartu egizu politikan koherentziak daukan balioaz. Guri eskatzen deuskuzuen koherentzia bardina, ze, pentsetan dot, hau Nafarroan eta Gipuzkoan ona bada, eta zuek alde bazagoze, langile eta behargin autonomo horreek antzeko eretxia eukiko dabela Bizkaian, ezta? Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señor Pradales Gil. Y el 11º punto del orden del día:

El Sr. **SECRETARIO SEGUNDO / BIGARREN IDAZKARI** jaunak:

11.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.11/E/2021/0002039](#))

Autor: Rahona Garay, Iker (EHB)

Asunto: Actuaciones desarrolladas por la Diputación en el conflicto laboral de Petronor.

Documento Principal: ([R.E.11/E/2021/0002039](#))

Expediente: ([11/B/25/0002544](#))

11.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([11/E/2021/0002039SE](#))

Egilea: Rahona Garay, Iker (EHB)

Gaia: Petronorreko lan gatazkan Aldundiak garatutako jarduerak

Dokumentu Nagusia: ([11/E/2021/0002039SE](#))

Espedientea: ([11/B/25/0002544](#))

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: señor Rahona Garay, tiene usted la palabra.

El Sr. **RAHONA GARAY** jaunak: Buenos días a todos y todas.

Joan dan ekainaren 12an Petronorreko beharginek grebea hasi eben, Zuzendaritzak aurkeztutako aldi baterako enplegu-erregulazinoko espedienteagaitik protestan. Enpresak ABEEa justifiketan dau, esanez erregaian eskaria gitxitu egin dala, pandemiak eragin dauan mugikortasunaren murrizketea dala-ta. Enpresa-batzordeak, zenbait batzar egin ostean, mobilizazioak iragarri ebazan, ikusita Zuzendaritzak ez ebazala euren eskariak onartu, eta, horretaz gainera, hartu-emonetan jarri zan erakunde publikoakaz, baita Bizkaiko Batzar Nagusiakaz be, arazoaren barri emoteko eta urtenbideak bilatzeko. Hain zuzen be, gai horretan

sakontzeko helburuagaz, Ekonomia Sustatzeko diputatu Basurko andreari honakoa itauntzen deusagu: ze jarduketa edo esku-hartze egiten dabil Bizkaiko Foru Aldundia, Petronorreko lan-gatazka dala-ta? Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Rahona Garay. En el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Basurko Urkiri. Espere un poco. Disculpe, señora Basurko Urkiri. Vamos a esperar hasta limpiar la tribuna. Tiene usted la palabra.

La Sra. **BASURKO URKIRI** andreak: Gracias. Buenos días a todos y todas otra vez.

En abril de 2020, cuando el Diputado General de Bizkaia presentó el plan Bizkaia Aurrera!, es decir, el plan de medidas urgentes para la recuperación del territorio tras la crisis del coronavirus, indicó que en aquel momento, concretamente el 15 de abril, en Bizkaia había 64.044 empleos en situación de ERTes específicos de suspensión temporal de empleo. Y recalcó que el objetivo principal de las diputaciones era evitar, impedir, que los ERTes de los sectores más afectados se convirtieran en paro. Y que era prioritario trabajar para que las personas en situación de desempleo volvieran lo antes posible al mercado laboral. Esa ha sido y es la brújula que guía nuestro quehacer. En el caso de todas las empresas de Bizkaia, pequeñas, medianas y grandes, sea cual sea el sector de actividad, y poniendo especial énfasis en los más perjudicados por la crisis de la COVID.

ABEEEEK eragindako personen gaineko datuak askoz positiboagoak dira orain. Izan be, maiatzean 11.000 personatik apur bat gorakoa zan kopurua. Ia mundu guztia bat dator ABEEEEK izan dirala tresnarik eraginkorrenetako bat produktino-sarea eta personen enplegua babesteko jasaten gabilzan krisi honetan, baina bat gatoz, modu berean, neurri hori aldi baterako dala eta izan behar dala, gaur egungo negozio-momentu konplexuetan enpresei laguntzeko, baina ahalik eta lasterren bueltau behar dala normaltasunera.

Petronorren kasuan, Aldundia enpresegaz hartu-emonetan dabil, neurri hori ahalik eta denpora-tarte laburrenean erabiliko dala segurtatzeko. Helburu hori gogoan gabilz lanean, ABEEEEK aurreikusita edo indarrean daukiezan enpresa guztien kasuan. Enpresearen eta beharginen arteko negoziazioak bere bidea dauka, Aldundian hori errespetetan dogu, eta espero dogu akordio bat lortuko dala lehenbailehen, Puertollanoko eta Coruñaiko findegietan lortu dan legez. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señora Basurko Urkiri. En el turno de réplica, tiene la palabra el señor Rahona Garay.

El Sr. **RAHONA GARAY** jaunak: Hasteko, eta betiko moduan, eskerrak emoten deusadaz Basurko andreari, beraren azalpenakaitik. Eta gitxienez aitatu gura neukezan zenbait gai jorratzen hasi baino lehenago, uste dot garrantzitsua dala, gaurkoan, alkartasunezko mezu bat bialtzea Petronorreko ABEEEEK eragindako 354 personei, baina barriro esanda lar erabilten dogula kontzeptu hori, alkartasuna. Persona horreek erakunde publikoetara jo dabe, Bizkaiko Batzar Nagusietara jo dabe, ez bakarrik horren bila, baita euren egoera gaintzeko erantzun eraginkorren bila be.

Horregaitik jarri ziran gugaz hartu-emonetan, eta batzar bat egiteko eskatu euskuen Bizkaiko Batzar Nagusietako alderdi politikoen ordezkarioi, joan dan maiatzaren 25ean. Eta egia da, etxea oinarritik egiten hastearren, Gobernu osotzen daben alderdietako kide

batzuek planteau eutsiela testu bat aurkezteko aukerea, alderdi guztien artean adierazpen instituzional bat adosteko helburuagaz, gitxienez babes-neurri modura eta beste neurri batzuk hartzea ahalbidetzeko hartu-emon modura. Bitxia da, azkenean, talde politiko bi horreek, bai EAJ, bai PSE, izan dirala Batzar Nagusietan adierazpen instituzional horren jaiotza bera be eragotzi dabenak.

Petronorren kasu konkretuaz gagoz berbetan. Tira, egia da kasu zehatz bat dala, baina balio deusku orokortzeko be, eta askoz zabalagoa dan eztabaida baten sakon murgiltzeko: lurralde sendo eta aurreratu bat eregiteko eredua. Eta hori egiteko gakoak dira industria-politikea eta kalidadezko enplegua. Zuk, Basurko andrea, pandemian lanpostua galdu daben personak enplegurantz birbideratzen ahalegintzea aitatu dozu, hain zuzen be, eta orain dala pare bat aste enplegu-plana aurkeztu jakun; horretan, merkatu-nitxoak bilatzeko beharraz berba egiten zan, lan barik dagozanak kalidadezko lanpostuak lortzera bideratzeko. Eta egia da ez egoala erantzunik, ea zeintzuk ziran, zehazki, ailegau beharreko merkatu-nitxo horreek.

Bueno, ba, hemen daukagu bat, ez dogu bilatu beharrik. Industria, zalantza barik, horreetako bat da, sortzen dauan guztiagaitik: balio gehitua, soldata handiagoak, baliabide fiskal gehiago, etab. Petronor da Bizkaian geratzen jakun industria-erreferente bakarretakoa, aurrean daukan produkzino-ereduaren erronka barriagaz. Industria indartzea, zalantza barik, apustu estrategikoa da, bai Bizkaiko bai, orokorrean, euskal ekonomiarentzat eta gizartearentzat, eta erakunde publikoen lidertza politikoa behar dau, koordinauta, jakina, sailen arteko koordinazinoa behar da, eta ikuspegi estrategikoa.

Horregaitik, uste dogu erakundeak gatazka hau konpontzeko inplikau behar dirala, eta adierazo deuskuzunagaitik, Basurko andrea, irudipena daukat, txarto ulertu ez badot, momentu honetan Aldundia ikuslearena egiten dabilela, aktorearena baino gehiago, gatazkaren konponbidea ahalbidetzeko. Horrenbestez, ez dakit orain, erantzuna emoteko eta puntu honen gaineko berbaldien txanda ixteko daukazun denpora laburrean, xehetasun gehiago emon ahal izango deuskuzun galderan aitatu doguzan gaien gainean: zehazki, ze jarduketa egiten dabil Aldundia Petronorreko gatazka bideratzeko? Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias, señor Rahona Garay. Y en el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Basurko Urkiri.

La Sra. **BASURKO URKIRI** andreak: Gracias de nuevo.

Señor Rahona, estoy completamente de acuerdo con usted cuando dice que trabajar a favor de la industria vizcaína nos corresponde a todos y todas, y que debemos fortalecer la industria. También estoy totalmente de acuerdo cuando dice que debemos trabajar la política, o el programa, las diferentes funciones, de manera coordinada, que debemos trabajar buscando la complementariedad, y no tenga dudas de que el plan de empleo liderado por Teresa Laespada, o los programas de promoción económica o de competitividad, que me corresponde a mí gestionar, están coordinados.

Entonces, en este caso, como he dicho, en el caso de Petronor, pero al igual que en cualquier otra empresa en situación de ERTE, hacemos dos cosas. Por un lado, promover el diálogo, que trabajadores y trabajadoras y la empresa hablen, poniendo sobre la mesa la necesidad de mantener el empleo, y al mismo tiempo la sostenibilidad de la empresa, y a la vez, lo que hacemos es poner al servicio de eso todas las herramientas de que disponemos, subvenciones, programas, intermediación, proyectos... para que esa situación de ERTE, tal y como la misma palabra dice, revierta cuanto antes y se vuelva a una situación estable. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Basurko Urkiri. Hemos llegado al final del orden del día, y, por tanto, se da por finalizada esta sesión de Juntas Generales. Que tengan ustedes un buen día.

Batzarra 12:36an amaitu da.

Se levanta la sesión a las 12:36 horas.